

Prilog br. 1

Vitamini i minerali koji se mogu deklarisati i njihov preporučen dnevni unos (PDU)

Vitamin A (µg RE)*	800	Hlorid (mg)	800
Vitamin D (µg)	5	Kalcijum (mg)	800
Vitamin E (mg TE)**	12	Fosfor (mg)	700
Vitamin K (µg)	75	Magnezijum (mg)	375
Vitamin C (mg)	80	Gvožđe (mg)	14
Tiamin (mg)	1,1	Cink (mg)	10
Riboflavin (mg)	1,4	Bakar (mg)	1
Niacin (mg)	16	Mangan (mg)	2
Vitamin B ₆ (mg)	1,4	Fluorid (mg)	3,5
Folna kiselina (µg)	200	Selen (µg)	55
Vitamin B ₁₂ (µg)	2,5	Hrom (µg)	40
Biotin (µg)	50	Molibden (µg)	50
Pantotenska kiselina (mg)	6	Jod (µg)	150
Kalijum (mg)	2000		

* RE = all trans retinol ekvivalent;

** TE = α-tokoferol ekvivalenti

Prilog br. 2

Osnovni sastav početnih formula za odojčad

Zahtevi iz ovog priloga odnose se na finalni proizvod spremjan za upotrebu, bilo da se kao takav nalazi u prometu ili se priprema prema uputstvu proizvođača.

1. ENERGIJA

Minimum	Maksimum

250 kJ/100 ml (60 kcal/100 ml)	295 kJ/100 ml (70 cal/100 ml)

2. PROTEINI (sadržaj proteina = sadržaj azota \times 6,25)

2.1. Početne formule za odojčad proizvedene od proteina kravljeg mleka

Minimum ¹	Maksimum
0,45 g/100 kJ (1,8 g/100 kcal)	0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal)

¹ Početne formule za odojčad koje se proizvode od proteina kravljeg mleka sa sadržajem proteina između minimuma i 0,5 g/100 kJ (2 g/100 kcal) moraju biti u skladu sa članom 28. stav 3. ovog pravilnika.

U odnosu na istu energetsku vrednost, početna formula za odojčad mora sadržati najmanje istu količinu svih iskoristljivih neophodnih i uslovno neophodnih aminokiselina kao u referentnim proteinima majčinog mleka iz Priloga br. 6. Za potrebe preračunavanja količine metionina i cisteina mogu se sabrati ukoliko odnos metionin: cistein nije veći od 2, a količine fenilalanina i tirozina se mogu sabrati ukoliko odnos tirozin: fenilalanin nije veći od 2. Odnos metionin:cistein može biti veći od 2, ali ne sme biti veći od 3, pod uslovom da je pogodnost proizvoda za nutritivnu namenu kod odojčadi dokazana kroz odgovarajuće studije, koje se izvode prema ekspertskom uputstvu o načinu izvođenja i dizajniranja ovakvih studija.

2.2. Početne formule za odojčad proizvedene od hidrolizata proteina

Minimum ¹	Maksimum
0,45 g/100 kJ (1,8 g/100 kcal)	0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal)

¹ Početne formule za odojčad proizvedene od hidrolizata proteina sa sadržajem proteina između minimuma i 0,56 g/100 kJ (2,25 g/100 kcal) moraju biti u skladu sa članom 28. stav 4. ovog pravilnika.

U odnosu na istu energetsku vrednost, početna formula za odojčad mora sadržati najmanje istu količinu svih iskoristljivih neophodnih i uslovno neophodnih aminokiselina kao u referentnim proteinima majčinog mleka iz Priloga br. 6. Za potrebe preračunavanja količine metionina i cisteina mogu se sabrati ukoliko odnos metionin: cistein nije veći od 2, a količine fenilalanina i tirozina se mogu sabrati ukoliko odnos tirozin: fenilalanin nije veći od 2. Odnos metionin:cistein može biti veći od 2, ali ne sme biti veći od 3, pod uslovom da je pogodnost proizvoda za nutritivnu namenu kod odojčadi dokazana kroz odgovarajuće studije, koje se izvode prema ekspertskom uputstvu o načinu izvođenja i dizajniranja ovakvih studija¹.

Sadržaj L-karnitina mora biti najmanje 0,3 mg/100 kJ (1,2 mg/100 kcal).

2.3. Početne formule za odojčad proizvedene od izolata proteina soje ili u kombinaciji sa proteinima kravljeg mleka

Minimum	Maksimum
0,56 g/100 kJ (2,25 g/100 kcal)	0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal)

Samo izolati proteina soje se mogu koristiti u proizvodnji početnih formula za odojčad.

U odnosu na istu energetsку vrednost, početna formula za odojčad mora sadržati najmanje istu količinu svih iskoristljivih neophodnih i uslovno neophodnih aminokiselina kao u referentnim proteinima majčinog mleka iz Priloga br. 6. Za potrebe preračunavanja količine metionina i cisteina mogu se sabrati ukoliko odnos metionin: cistein nije veći od 2, a količine fenilalanina i tirozina se mogu sabrati ukoliko odnos tirozin: fenilalanin nije veći od 2. Odnos metionin: cistein može biti veći od 2, ali ne sme biti veći od 3, pod uslovom da je pogodnost takvog proizvoda za nutritivnu namenu kod odojčadi dokazana kroz odgovarajuće studije, koje se izvode prema ekspertskom uputstvu o načinu izvođenja i dizajniranja ovakvih studija.

Sadržaj L-karnitina mora biti najmanje 0,3 mg/100 kJ (1,2 mg/100 kcal).

2.4 Aminokiseline se mogu dodavati početnim formulama za odojčad samo u cilju poboljšanja nutritivne vrednosti proteina i samo u odnosima neophodnim za te svrhe.

3. TAURIN

Ukoliko se dodaje početnim formulama za odojčad, količina taurina ne sme biti veći od 2,9 mg/100 kJ (12 mg/100 kcal).

4. HOLIN

Minimum	Maksimum
1,7 mg/100 kJ (7 mg/100 kcal)	12 mg/100 kJ (50 mg/100 kcal)

5. LIPIDI

Minimum	Maksimum
1,05 g/100 kJ (4,4 g/100 kcal)	1,4 g/100 kJ (6,0 g/100 kcal)

5.1 Upotreba sledećih sastojaka je zabranjena:

- ulje semena susama;
- ulje semena pamuka.

5.2 Laurinska kiselina i miristinska kiselina

Minimum	Maksimum
-	pojedinačno ili ukupno: 20% od ukupnog sadržaja masti

5.3 Sadržaj trans-masnih kiselina ne sme biti veći od 3% ukupnog sadržaja masti.

5.4 Sadržaj eruka kiseline ne sme biti veći od 1% ukupnog sadržaja masti.

5.5 Linolna kiselina (u obliku triglicerida = linoleata)

Minimum	Maksimum
70 mg/100 kJ (300 mg/100 kcal)	285 mg/100 kJ (1200 mg/100 kcal)

5.6 Sadržaj alfa-linolenske kiseline ne sme biti manji od 12 mg/100 kJ (50 mg/100 kcal).

Odnos linolne i alfa-linolenske kiseline ne sme biti manji od 5 ni veći od 15.

5.7 Mogu se dodavati dugolančane (20 i 22 ugljenikova atoma) polinezasičene masne kiseline (DPMK). U tom slučaju njihov sadržaj ne sme biti veći od:

- 1 % ukupnog sadržaja masti za n-3 DPMK, i
- 2 % ukupnog sadržaja masti za n-6 DPMK (1 % ukupnog sadržaja masti za arahidonsku kiselinu (20:4 n-6)).

Sadržaj eikozapentaenske kiseline (20:5 n-3) ne sme biti veći od sadržaja dokozaheksaenske kiseline (22:6 n-3).

Sadržaj dokozaheksaenske kiseline (22:6 n-3) ne sme biti veći od sadržaja n-6 DPMK.

6. FOSFOLIPIDI

Količina fosfolipida u početnim formulama za odojčad ne sme biti veća od 2 g/l.

7. INOZITOL

Minimum	Maksimum
1 mg/100 kJ (4 mg/100 kcal)	10 mg/100 kJ (40 mg/100 kcal)

8. UGLJENI HIDRATI

Minimum	Maksimum
2,2 g/100 kJ (9 g/100 kcal)	3,4 g/100 kJ (14 g/100 kcal)

8.1 Mogu se koristiti samo sledeći ugljeni hidrati:

- laktoza;
- maltoza;
- saharoza;
- glukoza;
- malto-dekstrini;
- glukozni sirup ili osušeni glukozni sirup;
- termički pre-tretirani skrob;
- želatinizirani skrob,

pri čemu skrobovi prirodno ne smeju sadržati gluten.

8.2 Laktoza

Minimum	Maksimum
1,1 g/100 kJ (4,5 g/100 kcal)	-

Ovaj zahtev ne važi za početne formule za odojčad u kojima izolati proteina soje čine više od 50% ukupnog sadržaja proteina.

8.3 Saharoza

Saharoza se može dodavati samo početnim formulama za odojčad koje se proizvode od hidrolizata proteina. Ukoliko se dodaje, sadržaj saharoze ne sme biti veći od 20% ukupnog sadržaja ugljenih hidrata.

8.4 Glukoza

Glukoza se može dodavati samo početnim formulama za odojčad koje se proizvode od hidrolizata proteina. Ukoliko se dodaje, sadržaj glukoze ne sme biti veći od 0,5 g/100 kJ (2 g/100 kcal).

8.5 Termički pre-tretirani skrob i/ili želatinizirani skrob

Minimum	Maksimum
-	2 g/100 ml i 30% od ukupnog sadržaja ugljenih hidrata

9. FRUKTO-OLIGOSAHARIDI I GALAKTO-OLIGOSAHARIDI

Frukto-oligosaharidi i galakto-oligosaharidi mogu se dodavati početnim formulama za odojčad. U tom slučaju njihov sadržaj ne sme biti veći od 0,8 g/100 ml kombinacije 90% oligogalaktozil-laktoze i 10% visokomolekularne oligofruktozil-saharoze.

Druge kombinacije i maksimalni nivoi frukto-oligosaharida i galakto-oligosaharida mogu se koristiti u skladu sa zahtevima iz člana 29. ovog pravilnika.

10. MINERALNE SUPSTANCE

10.1 Početne formule za odojčad proizvedene od proteina kravljeg mleka ili hidrolizata proteina

	Na 100 kJ		Na 100 kcal	
	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
Natrijum (mg)	5	14	20	60
Kalijum (mg)	15	38	60	160
Hloridi (mg)	12	38	50	160
Kalcijum (mg)*	12	33	50	140
Fosfor (mg)*	6	22	25	90
Magnezijum (mg)	1,2	3,6	5	15
Gvožđe (mg)	0,07	0,3	0,3	1,3
Cink (mg)	0,12	0,36	0,5	1,5
Bakar (µg)	8,4	25	35	100
Jod (µg)	2,5	12	10	50
Selen (µg)	0,25	2,2	1	9
Mangan (µg)	0,25	25	1	100
Fluoridi (µg)	-	25	-	100

* Odnos kalcijum:fosfor ne sme biti manji od 1 niti veći od 2.

10.2 Početne formule za odojčad proizvedene od izolata proteina soje ili u kombinaciji sa proteinima kravljeg mleka
Primenuju se svi zahtevi iz tačke 10.1, osim za gvožđe i fosfor za koje važe sledeći zahtevi:

	Na 100 kJ		Na 100 kcal	
	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
Gvožđe (mg)	0,12	0,5	0,45	2
Fosfor (mg)	7,5	25	30	100

11. VITAMINI

	Na 100 kJ		Na 100 kcal	
	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
Vitamin A (µg-RE)1	14	43	60	180
Vitamin D (µg)2	0,25	0,65	1	2,5
Tiamin (µg)	14	72	60	300
Riboflavin (µg)	19	95	80	400
Niacin (µg)	72	375	300	1500
Pantotenska kiselina (µg)	95	475	400	2000
Vitamin B ₆ (µg)	9	42	35	175
Biotin (µg)	0,4	1,8	1,5	7,5
Folna kiselina (µg)	2,5	12	10	50
Vitamin B ₁₂ (µg)	0,025	0,12	0,1	0,5
Vitamin C (mg)	2,5	7,5	10	30
Vitamin K (µg)	1	6	4	25
Vitamin E (mg α-TE)3	0,5/g polinezasićenih masnih kiselina izraženih kao linolna kiselina, korigovano na broj dvostrukih veza4, ali ne manje od 0,1 mg/100 kJ	1,2	0,5/g polinezasićenih masnih kiselina izraženih kao linolna kiselina, korigovano na broj dvostrukih veza4, ali ne manje od 0,5 mg/100 kcal	5

1 RE = all trans retinol ekvivalenti;

2 U obliku holekalciferola, pri čemu je 10 µg = 400 I.J. vitamina D;

3 α-TE = d-α-tokoferol ekvivalenti;

4 0,5 mg α-TE/1 g linolne kiseline (18:2 n-6); 0,75 mg α-TE/1 g α-linolenske kiseline (18:3 n-3); 1,0 mg α-TE /g arahidonske kiseline (20:4 n-6); 1,25 mg α-TE/g eikozapentaenske kiseline (22:5 n-3); 1,5 mg α-TE/g dokozahexaenske kiseline (22:6 n-3).

12. NUKLEOTIDI

Sledeći nukleotidi se mogu dodavati:

	Maksimum1	
	(mg/100 kJ)	(mg/100 kcal)
Citidin 5'-monofosfat	0,60	2,50
Uridin 5'-monofosfat	0,42	1,75
Adenozin 5'-monofosfat	0,36	1,50
Guanozin 5'-monofosfat	0,12	0,50
Inozin 5'-monofosfat	0,24	1,00
1 Ukupna koncentracija nukleotida ne sme preći 1,2 mg/100 kJ (5 mg/100 kcal).		

Prilog br. 3

Osnovni sastav prelaznih formula za odojčad

Zahtevi iz ovog priloga odnose se na finalni proizvod spremjan za upotrebu, bilo da se kao takav nalazi u prometu ili se priprema prema uputstvu proizvođača.

1. ENERGIJA

Minimum	Maksimum
250 kJ/100 ml (60 kcal/100 ml)	295 kJ/100 ml (70 kcal/100 ml)

2. PROTEINI

(sadržaj proteina = sadržaj azota \times 6,25)

2.1 Prelazne formule za odojčad proizvedene od proteina kravljeg mleka

Minimum	Maksimum
0,45 g/100 kJ (1,8 g/100 kcal)	0,8 g/100 kJ (3,5 g/100 kcal)

U odnosu na istu energetsку vrednost, prelazne formule za odojčad moraju sadržati najmanje istu količinu svih iskoristljivih neophodnih i uslovno neophodnih aminokiselina kao u referentnim proteinima majčinog mleka iz Priloga br. 6. Za potrebe preračunavanja količine metionina i cisteina mogu se sabrati ukoliko odnos metionin:cistein nije veći od 3, a količine fenilalanina i tirozina se mogu sabrati ukoliko odnos tirozin: fenilalanin nije veći od 2.

2.2 Prelazne formule za odojčad proizvedene od hidrolizata proteina

Minimum	Maksimum
0,56 g/100 kJ (2,25 g/100 kcal)	0,8 g/100 kJ (3,5 g/100 kcal)

U odnosu na istu energetsku vrednost, prelazne formule za odojčad moraju sadržati najmanje istu količinu svih iskoristljivih neophodnih i uslovno neophodnih aminokiselina kao u referentnim proteinima majčinog mleka iz Priloga br. 6. Za potrebe preračunavanja količine metionina i cisteina mogu se sabrati ukoliko odnos metionin:cistein nije veći od 3, a količine fenilalanina i tirozina se mogu sabrati ukoliko odnos tirozin: fenilalanin nije veći od 2.

2.3 Prelazne formule za odojčad proizvedene od izolata proteina soje ili u kombinaciji sa proteinima kravljeg mleka

Minimum	Maksimum
0,56 g/100 kJ (2,25 g/100 kcal)	0,8 g/100 kJ (3,5 g/100 kcal)

Samo蛋白 izolata soje mogu se koristiti u proizvodnji ovih formula.

U odnosu na istu energetsku vrednosti, prelazne formule za odojčad moraju sadržati najmanje istu količinu svih iskoristljivih neophodnih i uslovno neophodnih aminokiselina kao u referentnim proteinima majčinog mleka iz Priloga br. 6. Za potrebe preračunavanja količine metionina i cisteina mogu se sabrati ukoliko odnos metionin:cistein nije veći od 3, a količine fenilalanina i tirozina se mogu sabrati ukoliko odnos tirozin: fenilalanin nije veći od 2.

2.4 Aminokiseline se mogu dodavati **prelaznim*** formulama za odojčad samo u svrhe poboljšanja nutritivne vrednosti proteina i samo u količinama neophodnim za postizanje ove svrhe.

*Službeni glasnik RS, broj 27/2011

3. TAURIN

Ukoliko se dodaje početnim formulama za odojčad, količina taurina ne sme biti veći od 2,9 mg/100 kJ (12 mg/100 kcal).

4. LIPIDI

Minimum	Maksimum
0,96 g/100 kJ (4,0 g/100 kcal)	1,4 g/100 kJ (6,0 g/100 kcal)

4.1 Upotreba sledećih sastojaka je zabranjena:

- ulje semena susama;
- ulje semena pamuka.

4.2 Laurinska kiselina i miristinska kiselina

Minimum	Maksimum
-	pojedinačno ili ukupno: 20% od ukupnog sadržaja masti

4.3 Sadržaj trans masnih kiselina ne sme biti veći od 3% ukupnog sadržaja masti.

4.4 Sadržaj eruka kiseline ne sme biti veći od 1% ukupnog sadržaja masti.

4.5 Linolna kiselina (u obliku triglicerida = linoleata)

Minimum	Maksimum
70 mg/100 kJ (300 mg/100 kcal)	285 mg/100 kJ (1200 mg/100 kcal)

4.6 Sadržaj alfa-linolenske kiseline ne sme biti manji od 12 mg/100 kJ (50 mg/100 kcal).

Odnos linolne i alfa-linolenske kiseline ne sme biti manji od 5 ni veći od 15.

4.7 Mogu se dodavati dugolančane (20 i 22 ugljenikova atoma) polinezasičene masne kiseline (DPMK). U tom slučaju njihov sadržaj ne sme biti veći od:

- 1 % ukupnog sadržaja masti za n-3 DPMK, i
- 2 % ukupnog sadržaja masti za n-6 DPMK (1 % ukupnog sadržaja masti za arahidonsku kiselinu (20:4 n-6)).

Sadržaj eikozapentaenske kiseline (20:5 n-3) ne sme biti veći od sadržaja dokozahexaenske kiseline (22:6 n-3).

Sadržaj dokozahexaenske kiseline (22:6 n-3) ne sme biti veći od sadržaja n-6 DPMK.

5. FOSFOLIPIDI

Količina fosfolipida u follow-on formulama ne sme biti veća od 2 g/l.

6. UGLJENI HIDRATI

Minimum	Maksimum
2,2 g/100 kJ (9 g/100 kcal)	3,4 g/100 kJ (14 g/100 kcal)

6.1 Upotreba sastojaka koji sadrže gluten je zabranjena.

6.2 Laktoza

Minimum	Maksimum
1,1 g/100 kJ (4,5 g/100 kcal)	-

Ovaj zahtev ne važi za prelazne formule za odojčad u kojima proteini izolata soje čine više od 50% ukupnog sadržaja proteina.

6.3 Saharoza, fruktoza, med

Minimum	Maksimum
-	Pojedinačno ili ukupno: 20% od ukupnog sadržaja ugljenih hidrata

Med se mora tretirati da bi se uništile spore Clostridium botulinum.

6.4 Glukoza

Glukoza se može dodavati samo prelaznim formulama za odojčad koje se proizvode od hidrolizata proteina. Ukoliko se dodaje, sadržaj glukoze ne sme biti veći od 0,5 g/100 kJ (2 g/100 kcal).

7. FRUKTO-OLIGOSAHARIDI I GALAKTO-OLIGOSAHARIDI

Frukto-oligosaharidi i galakto-oligosaharidi mogu se dodavati prelaznim formulama za odojčad. U tom slučaju njihov sadržaj ne sme biti veći od 0,8 g/100 ml kombinacije 90% oligogalaktozil-laktoze i 10% visokomolekularne oligofruktozil-saharoze.

Druge kombinacije i maksimalni nivoi frukto-oligosaharida i galakto-oligosaharida mogu se koristiti u skladu sa odredbama iz člana 35. ovog pravilnika.

8. MINERALNE SUPSTANCE

8.1 Prelazne formule za odojčad proizvedene od proteina kravlje mleka ili hidrolizata proteina

	Na 100 kJ		Na 100 kcal	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	
	Na 100 kJ		Na 100 kcal	
	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
Natrijum (mg)	5	14	20	60
Kalijum (mg)	15	38	60	160
Hloridi (mg)	12	38	50	160
Kalcijum (mg)*	12	33	50	140
Fosfor (mg)*	6	22	25	90
Magnezijum (mg)	1,2	3,6	5	15
Gvožđe (mg)	0,14	0,5	0,6	2
Cink (mg)	0,12	0,36	0,5	1,5
Bakar (µg)	8,4	25	35	100
Jod (µg)	2,5	12	10	50
Selen (µg)	0,25	2,2	1	9
Mangan (µg)	0,25	25	1	100
Fluoridi (µg)	-	25	-	100

* Odnos kalcijum: fosfor ne sme biti manji od 1,0 niti veći od 2,0.

8.2 Prelazne formule za odojčad proizvedene od izolata proteina soje ili u kombinaciji sa proteinima kravljeg mleka

Primenjuju se svi zahtevi iz tačke 8.1, osim za gvožđe i fosfor za koje važe sledeći zahtevi:

	Na 100 kJ		Na 100 kcal	
	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
Gvožđe (mg)	0,22	0,65	0,9	2,5
Fosfor (mg)	7,5	25	30	100

9. VITAMINI

	Na 100 kJ		Na 100 kcal		
	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	
Vitamin A (µg-RE)1	14	43	60	180	
Vitamin D (µg)2	0,25	0,75	1	3	
Tiamin (µg)	14	72	60	300	
Riboflavin (µg)	19	95	80	400	
Niacin (µg)	72	375	300	1500	
Pantotenska kiselina (µg)	95	475	400	2000	
Vitamin B ₆ (µg)	9	42	35	175	
Biotin (µg)	0,4	1,8	1,5	7,5	
Folna kiselina (µg)	2,5	12	10	50	
Vitamin B ₁₂ (µg)	0,025	0,12	0,1	0,5	
Vitamin C (mg)	2,5	7,5	10	30	
Vitamin K (µg)	1	6	4	25	
Vitamin E (mg α-TE)3	0,5/g polinezasićenih masnih kiselina izraženih kao linolna kiselina, korigovano na broj dvostrukih veza4, ali ne manje od 0,1 mg/100 kJ	1,2	0,5/g polinezasićenih masnih kiselina izraženih kao linolna kiselina, korigovano na broj dvostrukih veza4, ali ne manje od 0,5 mg/100 kcal	5	

1RE = all trans retinol ekvivalenti;

2 U obliku holekalciferola, pri čemu je 10 µg = 400 I.J. vitamina D;

3 α-TE = α-tokoferol ekvivalenti;

4 0,5 mg α-TE/1 g linolne kiseline (18:2 n-6); 0,75 mg α-TE/1 g α-linolenske kiseline (18:3 n-3); 1,0 mg α-TE /g arahidonske kiseline (20:4 n-6); 1,25 mg α-TE/g eikozapentaenske kiseline (22:5 n-3); 1,5 mg α-TE/g dokozahexaenske kiseline (22:6 n-3).

10. NUKLEOTIDI

Sledeći nukleotidi se mogu dodavati:

	Maksimum1	
	(mg/100 kJ)	(mg/100 kcal)
Citidin 5'-monofosfat	0,60	2,50
Uridin 5'-monofosfat	0,42	1,75
Adenozin 5'-monofosfat	0,36	1,50
Guanozin 5'-monofosfat	0,12	0,50
Inozin 5'-monofosfat	0,24	1,00
1 Ukupna koncentracija nukleotida ne sme preći 1,2 mg/100 kJ (5 mg/100 kcal).		

Prilog br. 4

Hranljive supstance

1. VITAMINI

Vitamin	Dozvoljeni hemijski oblici
Vitamin A	Retinilacetat Retinilpalmitat Retinol
Vitamin D	Vitamin D2 (ergokalciferol) Vitamin D3 (holekalciferol)

Vitamin B ₁	Tiamin-hidrohlorid Tiamin-mononitrat
Vitamin B ₂	Riboflavin Natrijum-riboflavin-5'-fosfat
Niacin	Nikotinamid Nikotinska kiselina
Vitamin B ₆	Piridoksin-hidrohlorid Piridoksin-5'-fosfat
Folat	Folna kiselina
Panatotenska kiselina	Kalcijum-D-pantotenat Natrijum-D-pantotenat Dekspantenol (D-pantenol)
Vitamin B ₁₂	Cijanokobalamin Hidroksokobalamin
Biotin	D-biotin
Vitamin C	L-askorbinska kiselina Natrijum-L-askorbat Kalcijum-L-askorbat L-askorbil-6-palmitat (askorbilpalmitat) Kalijum-askorbat
Vitamin E	D- α -tokoferol DL- α -tokoferol D- α -tokoferilacetat DL- α -tokoferilacetat
Vitamin K	Filohinon (fitomenadion)

2. MINERALNE SUPSTANCE

Minerali	Dozvoljeni hemijski oblici
Kalcijum (Ca)	Kalcijum-karbonat Kalcijum-hlorid Kalcijumove soli limunske kiseline

	Kalcijum-glukonat Kalcijum-glicerofosfat Kalcijum-laktat Kalcijumove soli ortofosforne kiseline Kalcijum-hidroksid
Magnezijum (Mg)	Magnezijum-karbonat Magnezijum-hlorid Magnezijum-oksid Magnezijumove soli ortofosforne kiseline Magnezijum-sulfat Magnezijum-glukonat Magnezijum-hidroksid Magnezijumove soli limunske kiseline
Gvožđe (Fe)	Gvožđe(II)-citrat Gvožđe(II)-glukonat Gvožđe(II)-laktat Gvožđe(II)-sulfat Gvožđe(III)-amonijum-citrat Gvožđe(II)-fumarat Gvožđe(III)-difosfat, sin. gvožđe(III)-pirofosfat Gvožđe(II)-bisglicinat
Bakar (Cu)	Bakar(II)-citrat Bakar(II)-glukonat Bakar(II)-sulfat Bakar-lizin kompleks Bakar(II)-karbonat
Jod (I)	Kalijum-jodid Natrijum-jodid Kalijum-jodat
Cink (Zn)	Cink-acetat Cink-hlorid Cink-laktat

	Cink-sulfat Cink-citrat Cink-glukonat Cink-oksid
Mangan (Mn)	Mangan-karbonat Mangan-hlorid Mangan-citrat Mangan-sulfat Mangan-glukonat
Natrijum (Na)	Natrijum-bikarbonat Natrijum-hlorid Natrijum-citrat Natrijum-glukonat Natrijum-karbonat Natrijum-laktat Natrijumove soli ortofosforne kiseline Natrijum-hidroksid
Kalijum (K)	Kalijum-bikarbonat Kalijum-karbonat Kalijum-hlorid Kalijumove soli limunske kiseline Kalijum-glukonat Kalijum-laktat Kalijumove soli ortofosforne kiseline Kalijum-hidroksid
Selen (Se)	Natrijum-selenat Natrijum-selenit

3. Amino kiseline i druga jedinjenja azota*

L- arginin i njegov hidrohlorid^{1*}

L-cistin i L-cistin-hidrohlorid*

L-histidin i L-histidin-hidrohlorid*

L-izoleucin i L-izoleucin-hidrohlorid*

L-leucin i L-leucin-hidrohlorid*

L-lizin i L-lizin-hidrohlorid*

L-cistein i L-cistein-hidrohlorid*

L-metionin*

L-fenilalanin*

L-treonin*

L-triptofan*

L-tirozin*

L-valin*

L-karnitin i L-karnitin-hidrohlorid*

L-karnitin-L-tartarat*

Taurin*

Citidin-5'-monofosfat i njegova natrijumova so*

Uridin-5'-monofosfat i njegova natrijumova so*

Adenozin-5'-monofosfat i njegova natrijumova so*

Guanozin-5'-monofosfat i njegova natrijumova so*

Inozin-5'-monofosfat i njegova natrijumova so*

¹**L-arginin i njegov hidrohlorid mogu se koristiti samo u proizvodnji početnih formula za odojčad iz člana 28. stav 4. ovog pravilnika.***

*Službeni glasnik RS, broj 50/2012

4. Druge hranljive supstance

Holin

Holin-hlorid

Holin-citrat

Holin-bitartarat

Inozitol

Nutritivne i zdravstvene izjave za početne formule za odojčad i uslovi za njihovo korišćenje

1. NUTRITIVNE IZJAVE

Nutritivna izjava	Uslovi korišćenja
1.1 Samo sa laktozom	Laktoza je jedini prisutan ugljeni hidrat
1.2 Bez lakteze	Sadržaj lakteze nije veći od 2,5 mg/100 kJ (10 mg/100 kcal)
1.3 Sa dodatkom dugolančanih polinezasičenih masnih kiselina (DPMK) ili ekvivalentna nutritivna izjava koja se odnosi na dodatak dokozahckaenske kiseline	Sadržaj dokozahckaenske kiseline nije manji od 0,2% ukupnog sadržaja masnih kiselina
1.4 Nutritivne izjave o dodatku sledećih sastojaka: 1.4.1 Taurina, 1.4.2 Frukto-oligosaharida i galakto -oligosaharida, 1.4.3 Nukleotida	Ovi sastojci mogu biti dodati u količini koja treba da bude odgovarajuća za posebnu namenu za odojčad i u skladu sa uslovima iz Priloga br. 2

2. ZDRAVSTVENE IZJAVE(UKLJUČUJUĆI I IZJAVE O SMANJENJU RIZIKA OD BOLESTI)

Zdravstvena izjava	Uslovi korišćenja
Smanjen rizik od alergije na proteine mleka. (Ova zdravstvena izjava može da sadrži i druge navode koji se odnose na smanjene alergogene ili smanjene antigene osobine)	(a) Moraju biti dostupni objektivni i naučno potvrđeni podaci kao dokaz ove izjave; (b) Početna formula za odojčad mora zadovoljiti zahteve odredbi iz tačke 2.2. Priloga br. 2, a količina imunoreaktivnih proteina određena metodama opšte priznatim kao pogodnim mora biti manja od 1% azotnih materija u formuli; (v) Na deklaraciji mora biti navedeno da proizvod ne sme koristiti odojčad alergična na intaktne proteine od kojih je proizvod izrađen, osim u slučaju kada postoje dokazi dobijeni opšte priznatim testovima da se početna formula za odojčad toleriše od strane 90% odojčadi (sigurnosni interval 95%) preosetljive na proteine od kojih su hidrolizati proizvedeni; (g) Početne formule za odojčad kada se daju oralno životinjama ne smeju da izazovu senzibilizaciju na proteine od kojih su izrađene.

Prilog br. 6

Neophodne i uslovno neophodne aminokiseline u majčinom mleku

Za potrebe ovog pravilnika, sadržaj neophodnih i uslovno neophodni aminokiselina u majčinom mleku, izražen u mg na 100 kJ i 100 kcal, je sledeći:

	Na 100 kJ ¹	Na 100 kcal
Cistin	9	38
Histidin	10	40
Izoleucin	22	90
Leucin	40	166
Lizin	27	113
Metionin	5	23
Fenilalanin	20	83
Treonin	18	77
Triptofan	8	32
Tirozin	18	76
Valin	21	88

¹1 kJ = 0,239 kcal

Prilog br. 7

Posebni uslovi za sadržaj, izvor i način prerade proteina koji se koriste u proizvodnji početnih formula za odojčad na bazi hidrolizata proteina surutke poreklom iz proteina kravlje mleka, sa sadržajem proteina manjim od 0,56 g/100 kJ (2,25 g/100 kcal)

1. Sadržaj proteina

Sadržaj proteina = sadržaj azota × 6,25

Minimum	Maksimum

0,44 g/100 kJ (1,86 g/100 kcal)	0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal)

2. Izvor proteina

Demineralizovani proteini slatke surutke dobijeni iz kravlje mleka nakon uklanjanja kazeina enzimskim taloženjem himozinom, koji se sastoje iz:

- a) 63 % izolata proteina surutke bez kazeino-glikomakropeptida, sa minimalno 95% proteina u suvoj materiji i manje od 70% denaturisanih proteina, sa ne više od 3% pepela; i
- b) 37% koncentrata proteina slatke surutke, sa minimalno 87% proteina u suvoj materiji i manje od 70% denaturisanih proteina, sa ne više od 3,5% pepela.

3. Način prerade proteina

Dvostepena hidroliza preparatom tripsina uz zagrevanje između dve hidrolize (3 – 10 minuta na 80 – 100 oC).

4. Kvalitet proteina*

Sadržaj neophodnih i uslovno neophodnih aminokiselina u majčinom mleku, izražen u na 100 kJ i 100 kcal je sledeći:*

	na 100 kJ ^{1*}	na 100 kcal*
Arginin*	16*	69*
Cistin*	6*	24*
Histidin*	11*	45*
Isoleucin*	17*	72*
Leucin*	37*	156*
Lizin*	29*	122*
Metionin*	7*	29*
Fenilalanin*	15*	62*
Treonin*	19*	80*
Triptofan*	7*	30*
Tirozin*	14*	59*
Valin*	19*	80 ^{1*}

¹ 1 kJ = 0,239 kcal.*

*Službeni glasnik RS, broj 50/2012

Prilog br. 8

Referentne vrednosti (RV) za nutritivno deklarisanje formula za odojčad

Sastojak	Referentna vrednost za potrebe deklarisanja
Vitamin A	(µg) 400
Vitamin D	(µg) 7
Vitamin E	(mg TE*) 5
Vitamin K	(µg) 12
Vitamin C	(mg) 45
Tiamin	(mg) 0,5
Riboflavin	(mg) 0,7
Niacin	(mg) 7
Vitamin B ₆	(mg) 0,7
Folat	(µg) 125
Vitamin B ₁₂	(µg) 0,8
Pantotenska kiselina	(mg) 3
Biotin	(µg) 10
Kalcijum	(mg) 550
Fosfor	(mg) 550
Kalijum	(mg) 1000
Natrijum	(mg) 400
Hloridi	(mg) 500
Gvožđe	(mg) 8
Cink	(mg) 5
Jod	(µg) 80
Selen	(µg) 20
Bakar	(mg) 0,5
Magnezijum	(mg) 80
Mangan	(mg) 1,2

* TE = α-tokoferol ekvivalenti

Prilog br. 9

Pesticidi koji se ne smeju koristiti u poljoprivrednoj proizvodnji sastojaka namenjenih za proizvodnju formula za odojčad i hrane za odojčad i malu decu

Tabela 1

Hemisko ime supstance (definicija ostatka)
Disulfoton (zbir disulfotona, disulfoton-sulfoksida i disulfoton-sulfona, izraženi kao disulfoton)
Fensulfotion (zbir fensulfotiona, njegovih soli i estara uključujući i konjugate, izraženi kao fensulfotion)
Fentin, izražen kao trifeniltin katjon
Haloksifop (zbir haloksifopa, njegovih soli i estara uključujući i konjugate, izraženi kao haloksifop)
Heptahlor i trans-heptahlor-epoksid, izraženi kao heptahlor
Heksahlorbenzen
Nitrofen
Ometoat
Terbufos (zbir terbufosa, njegovih sulfoksida i sulfona, izraženi kao terbufos)

Tabela 2

Hemisko ime supstance
Aldrin i dieldrin, izraženi kao aldrin
Endrin

Prilog br. 10

Maksimalno dozvoljene koncentracije određenih rezidua pesticida ili metabolita pesticida u formulama za odojčad i hrane za odojčad i malu decu

Hemijsko ime supstance	Maksimalno dozvoljena koncentracija (mg/kg)
Hemijsko ime supstance	Maksimalno dozvoljena koncentracija (mg/kg)
Kaduzafos	0,006
Metil-S-demeton/metil-S-demeton sulfon/ metil-S-oksidemeton (pojedinačno ili u kombinaciji, izraženo kao metil-S-demeton)	0,006
Etoprofos	0,008
Fipronil (zbir fipronila i fipronil-disulfinila, izraženo kao fipronil)	0,004
Propineb/propilentiourea (zbir propineba i propilentioureje)	0,006

Prilog br. 11

Maksimalno dozvoljene koncentracije određenih hemijskih kontaminanata u formulama za odojčad

Hemijsko ime kontaminanta	Maksimalno dozvoljena koncentracija
Arsen	0,015 mg/kg
Kadmijum	0,007 mg/kg
Oovo	0,020 mg/kg
Živa	0,005 mg/kg
Kalaj	50 mg/kg – samo za formule u konzervi izuzev osušenih i sprašenih proizvoda
Aflatoksin M1	0,025 µg/kg
Benzo(a)piren	1,0 µg/kg

Prilog br. 12

Osnovni sastav prerađenih namirnica na bazi žita za odojčad i malu decu

Zahtevi za hranljive materije odnose se na proizvod spremjan za upotrebu bilo da se kao takav nalazi u prometu ili je pripremljen za upotrebu prema uputstvu proizvođača.

1. SADRŽAJ ŽITA

Prerađene namirnice na bazi žita se prvenstveno proizvode od jedne ili više vrsta mlevenih žita i/ili skrobnih krtlastih proizvoda. Količina žita i/ili skrobnih krtola ne sme biti manja od 25% konačne mešavine izraženo na suvu materiju.

2. PROTEINI

2.1. Za proizvode iz člana 46. stav 1 tačka 1. (2)* i (4), količina proteina ne sme biti veća od 1,3 g/100 kJ (5,5 g/100 kcal).

2.2. Za proizvode iz člana 46. stav 1 tačka 1. (2), količina dodatih proteina ne sme biti manja od 0,48 g/100 kJ (2 g/100 kcal).

2.3. Za keks iz člana 51. stav 1. tačka 1. (4) proizведен uz dodatak visokoproteinskih namirnica, i prezentiran kao takav, količina dodatih proteina ne sme biti manja od 0,36 g/100 kJ (1,5 g/100 kcal).

2.4. Hemijski indeks dodatih proteina mora biti jednak najmanje 80% hemijskog indeksa referentnog proteina kazeina iz Priloga br. 14 , ili odnos efikasnosti proteina (PER) u mešavini mora biti jednak najmanje 70% PER vrednosti referentnog proteina. Dodatak aminokiselina je dozvoljen samo u svrhu poboljšanja nutritivne vrednosti mešavine proteina i samo u neophodnim količinama za tu namenu.

*Službeni glasnik RS, broj 27/2011

3. UGLJENI HIDRATI

3.1. Ukoliko se u proizvode iz člana 46. stav 1. tačka 1. (1) i (4) dodaju saharoza, fruktoza, glukoza, glukozni sirup ili med:

- količina dodatih ugljenih hidrata iz svih izvora ne sme biti veća od 1,8 g/100 kJ (7,5 g/100 kcal);
- količina dodata fruktoze ne sme biti veća od 0,9 g/100 kJ (3,75 g/100 kcal).

3.2. Ukoliko se u proizvode iz člana 46. stav 1 tačka 1 (2) dodaju saharoza, fruktoza, glukozni sirup ili med:

- količina dodatih ugljenih hidrata iz svih izvora ne sme biti veća od 1,2 g/100 kJ (5 g/100 kcal);
- količina dodata fruktoze ne sme biti veća od 0,6 g/100 kJ (2,5 g/100 kcal).

4. LIPIDI

4.1. Za proizvode iz člana 46. stav 1. tačka 1 (1) i (4), sadržaj lipida ne sme biti veći od 0,8 g/100 kJ (3,3 g/100 kcal).

4.2. Za proizvode iz člana 46. stav 1. tačka 1 (2), sadržaj lipida ne sme biti veći od 1,1 g/100 kJ (4,5 g/100 kcal). Ukoliko je sadržaj lipida veći od 0,8 g/100 kJ (3,3 g/100 kcal):

- količina laurinske kiseline ne sme biti veća od 15% ukupnog sadržaja lipida;

- količina miristinske kiseline ne sme biti veća od 15% ukupnog sadržaja lipida;
- količina linolne kiseline (u obliku triglicerida, linoleata) ne sme biti manja od 70 mg/100 kJ (300 mg/100 kcal) niti veća od 285 mg/100 kJ (1200 mg/100 kcal).

5. MINERALNE MATERIJE

5.1. Natrijum

- natrijumove soli mogu se dodavati u prerađene namirnice na bazi žita samo iz tehnoloških razloga;
- sadržaj natrijuma u prerađenim proizvodima od žita ne sme biti veći od 25 mg/100 kJ (100 mg/100 kcal).

5.2. Kalcijum

5.2.1. U proizvodima iz člana 46. stav 4. tačka 1 (2) količina kalcijuma ne sme biti manja od 20 mg/100 kJ (80 mg/100 kcal).

5.2.2. U proizvodima iz člana 46. stav 4. tačka 1 (4), proizvedenim uz dodatak mleka (mlečni keks) i prezentovanim kao takvim, količina kalcijuma ne sme biti manja od 12 mg/100 kJ (50 mg/100 kcal).

6. VITAMINI

6.1. U prerađenim namirnicama na bazi žita količina tiamina ne sme biti manja od 25 µg/100 kJ (100 µg/100 kcal).

6.2. U proizvodima iz člana 46. stav 1 tačka 1.2:

	Na 100 kJ		Na 100 kcal	
	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
Vitamin A (µg RE) ¹	14	43	60	180
Vitamin D (µg) ²	0,25	0,75	1	3

¹RE = all trans retinol ekvivalent

²U obliku holekalciferola, pri čemu je 10 µg = 400 I.J. vitamina D

Ovi limiti se odnose i na vitamine A i D dodate u druge prerađene namirnice na bazi žita.

7. MAKSIMALNE KOLIČINE ZA DODATE VITAMINEI MINERALNE MATERIJE

Zahtevi za hranljive materije odnose se na proizvode koji se u prometu nalaze spremni za upotrebu ili na proizvode pripremljene za upotrebu prema uputstvu proizvođača, osim kod kalijuma i kalcijuma kod kojih se zahtevi odnose na proizvode u obliku u kom se prodaju.

Hranljivi sastojak	Maksimum na 100 kcal

Vitamin A (µg RE)	180
Vitamin E (mg α-TE)1	3
Vitamin D (µg)	3
Vitamin C (mg)	12,5/252
Tiamin (mg)	0,5
Riboflavin (mg)	0,4
Nijacin (mg NE)3	4,5
Vitamin B ₆ (mg)	0,35
Folna kiselina (µg)	50
Vitamin B ₁₂ (µg)	0,35
Pantotenska kiselina (mg)	1,5
Biotin (µg)	10
Kalijum (mg)	160
Kalcijum (mg)	80/1804 / 1005
Magnezijum (mg)	40
Gvožđe (mg)	3
Cink (mg)	2
Bakar (µg)	40
Jod (µg)	35
Mangan (mg)	0,6

1 α-TE = d-α-tokoferol ekvivalent.

2 Ograničenje se primenjuje na proizvode obogaćene gvožđem.

3 NE = ekvivalenti nijacina = mg nikotinske kiseline + mg triptofana/60.

4 Ograničenje se primenjuje na proizvode iz člana 46. stav 1 tačke 1.1. i 1.2.

5 Ograničenje se primenjuje na proizvode iz člana 46. stav 1 tačka 1.4.

Prilog br. 13

Osnovni sastav ostalih prerađenih namirnica za odojčad i malu decu

Zahtevi iz ovog priloga odnose se na finalni proizvod spremjan za upotrebu, bilo da se kao takav nalazi u prometu ili se priprema prema uputstvu proizvođača.

1. PROTEINI

1.1. Ukoliko su meso, živinsko meso, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori proteina jedini sastojci koji su navedeni u nazivu proizvoda, onda:

- navedeno meso, živinsko meso, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori proteina, ukupno ne smeju činiti manje od 40% težine proizvoda;
- svako navedeno navedeno meso, živinsko meso, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori proteina, ne sme činiti manje od 25% težine od ukupnih imenovanih izvora proteina;
- ukupni sadržaj proteina iz navedenih izvora ne sme biti manji od 1,7 g/100 kJ (7 g/100 kcal).

1.2. Ukoliko su meso, živinsko meso, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori proteina, pojedinačno ili u kombinaciji, spomenuti kao prvi u nazivu proizvoda, bez obzira da li je proizvod predstavljen kao obrok ili nije, onda:

- navedeno meso, živinsko meso, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori proteina, ukupno ne smeju činiti manje od 10% težine proizvoda;
- svako navedeno meso, živinsko meso, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori proteina, ne sme činiti manje od 25% težine ukupnih navedenih izvora proteina;
- sadržaj proteina iz naveden navedenih izvora ne sme biti manji od 1 g/100 kJ (4 g/100 kcal).

1.3. Ukoliko su meso, živinsko meso, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori proteina, pojedinačno ili u kombinaciji, navedeni, ali ne kao prvi u nazivu proizvoda, bez obzira da li je proizvod predstavljen kao obrok ili nije, onda:

- navedeno meso, živinsko meso, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori proteina, ukupno ne smeju činiti manje od 8% težine proizvoda;
- svako navedeno meso, živinsko meso, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori proteina, ne smeju činiti manje od 25% težine od ukupnih navedenih izvora proteina;
- sadržaj proteina iz navedenih izvora ne sme biti manji od 0,5 g/100 kJ (2,2 g/100 kcal),
- ukupni sadržaj proteina u proizvodu iz svih izvora ne sme biti manji od 0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal).

1.4. Ukoliko je sir naveden zajedno sa drugim sastojcima kao sastojak umaka, sosova ili preliva proizvoda, bez obzira da li je proizvod predstavljen kao obrok ili nije, onda:

- ukupan sadržaj proteina iz mlečnih izvora ne sme biti manji od 0,5 g/100 kJ (2,2 g/100 kcal);
- ukupan sadržaj proteina u proizvodu iz svih izvora ne sme biti manji od 0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal).

1.5. Ukoliko je proizvod na deklaraciji označen kao obrok, ali se u nazivu ne navodi meso, živinsko meso, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori proteina, ukupan sadržaj proteina u proizvodu iz svih izvora ne sme biti manji od 0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal).

1.6. Zahtevi iz tačaka 1.1. do 1.5. ne odnose se na sosove koji predstavljaju dodatak obroku.

1.7. Slatka jela u čijem nazivu su mlečni proizvodi navedeni kao prvi ili jedini sastojci ne smeju sadržati manje od 2,2 g mlečnih proteina /100 kcal. Na sva ostala slatka jela ne odnose se zahtevi iz tačaka 1.1. do 1.5.

1.8. Dodatak aminokiselina je dozvoljen samo u svrhu popravljanja nutritivne vrednosti prisutnih proteina i samo u količinama neophodnim za tu svrhu.

2. UGLJENI HIDRATI

Količina ukupnih ugljenih hidrata u sokovima od voća i povrća i nektarima, u jelima isključivo od voća i u dezertima ili pudinzima ne sme biti veća od:

- 10 g/100 ml u sokovima od povrća i pićima na bazi povrća;
- 15 g/100 ml u voćnim sokovima i nektarima i pićima na bazi voća;
- 20 g/100 g u jelima isključivo od voća;
- 25 g/100 g u dezertima i pudinzima;
- 5 g/100 g u drugim pićima koja nisu na bazi mleka.

3. LIPIDI

3.1. Za proizvode iz tačke 1.1 ovog priloga:

Ukoliko su sir ili meso jedini sastojci koji se spominju u nazivu proizvoda ili su navedeni prvi u nazivu, sadržaj ukupnih lipida u proizvodu ne sme biti veći od 1,4 g/100 kJ (6 g/100 kcal).

3.2. U svim ostalim proizvodima sadržaj ukupnih lipida u proizvodu ne sme biti veći od 1,1 g/100 kJ (4,5 g/100 kcal).

4. NATRIJUM

4.1. Konačni sadržaj natrijuma u proizvodu ne sme biti veći od 48 mg/100 kJ (200 mg/100 kcal) ili ne sme biti veći od 200 mg/100 g. Ukoliko je sir jedini sastojak naveden u nazivu proizvoda konačni sadržaj natrijuma ne sme biti veći od 70 mg/100 kJ (300 mg/100 kcal).

4.2. Soli natrijuma se ne mogu dodavati proizvodima na bazi voća, niti dezertima i pudinzima, osim u tehnološke svrhe.

5. VITAMINI

Vitamin C

U voćnim sokovima, nektarima ili sokovima od povrća sadržaj vitamina C ne sme biti manji od 6 mg/100 kJ (25 mg/100 kcal) ili ne sme biti manji od 25 mg/100 g.

Vitamin A

U sokovima od povrća konačni sadržaj vitamina A u proizvodu ne sme biti manji od 25 µg/100 kJ (100 µg/100 kcal).

Vitamin A se ne sme dodavati u ostale prerađene namirnice namenjene odojčadi i maloj deci.

Vitamin D

Vitamin D se ne sme dodavati u ostale prerađene namirnice namenjene odojčadi i maloj deci.

6. MAKSIMALNE KOLIČINE ZA VITAMINE, MINERALE I MIKROELEMENTE /UKOLIKO SE DODAJU/

Zahtevi za hranljive materije odnose se na proizvode koji se na tržištu nalaze spremni za upotrebu ili na proizvode pripremljene za upotrebu prema uputstvu proizvođača, osim kod kalijuma i kalcijuma kod kojih se zahtevi odnose na proizvode u obliku u kom se prodaju.

	Maksimum na 100 kcal
Vitamin A (µg RE)	180 ¹
Vitamin E (mg α-TE)	3
Vitamin C (mg)	12,5/25 ² / 125 ³
Tiamin (mg)	0,25
Riboflavin (mg)	0,4
Niacin (mg NE)	4,5
Vitamin B ₆ (mg)	0,35
Folna kiselina (µg)	50
Vitamin B ₁₂ (µg)	0,35
Pantotenska kiselina (mg)	1,5
Biotin (µg)	10
Kalijum (mg)	160
Kalcijum (mg)	80
Magnezijum (mg)	40
Gvožđe (mg)	3
Cink (mg)	2
Bakar (µg)	40
Jod (µg)	35
Mangan (mg)	0,6

¹U skladu sa odredbama iz tačke 5.

²Ograničenje se primenjuje na proizvode obogaćene gvožđem.

³Ograničenje se primenjuje na jela od voća, voćne sokove, nektare i sokove od povrća.

Aminokiselinski sastav kazeina (g/100 g proteina)

Aminokiselina	g/100g proteina
Arginin	3,7
Cistin	0,3
Histidin	2,9
Izoleucin	5,4
Leucin	9,5
Lizin	8,1
Metionin	2,8
Fenilalanin	5,2
Treonin	4,7
Triptofan	1,6
Tirozin	5,8
Valin	6,7

Prilog br. 15

Hranljive supstance

1. Vitamini

Vitamin A	Retinilacetat Retinilpalmitat Retinol Beta-karoten
Vitamin D	Vitamin D2 (ergokalciferol) Vitamin D3 (holekalciferol)
Vitamin B ₁	Tiamin-hidrohlorid Tiamin-mononitrat
Vitamin B ₂	Riboflavin

	Natrijum-riboflavin-5'-fosfat
Niacin	Nikotinamid Nikotinska kiselina
Vitamin B ₆	Piridoksin-hidrohlorid Piridoksin-5'-fosfat Piridoksin-dipalmitat
Panatotenska kiselina	Kalcijum-D-pantotenat Natrijum-D-pantotenat Dekspantenol (D-pantenol)
Folat	Folna kiselina
Vitamin B ₁₂	Cijanokobalamin Hidroksokobalamin
Biotin	D-biotin
Vitamin C	L-askorbinska kiselina Natrijum-L-askorbat Kalcijum-L-askorbat L-askorbil-6-palmitat (askorbilpalmitat) Kalijum-askorbat
Vitamin K	Filohinon (fitomenadion)
Vitamin E	D-α-tokoferol DL-α-tokoferol D-α-tokoferilacetat DL-α-tokoferilacetat

2. Aminokiseline

L-arginin i L-arginin-hidrohlorid

L-cistin i L-cistin-hidrohlorid

L-histidin i L-histidin-hidrohlorid

L-izoleucin i L-izoleucin-hidrohlorid

L-leucin i L-leucin-hidrohlorid

L-lizin i L-lizin-hidrohlorid

L-cistein i L-cistein-hidrohlorid

L-metionin

L-fenilalanin

L-treonin

L-triptofan

L-tirozin

L-valin

3. Ostale supstance

Holin

Holin-hlorid

Holin-citrat

Holin-bitartarat

Inozitol

L-karnitin

L-karnitin-hidrohlorid

4. Izvori mineralnih materija

Kalcijum	Kalcijum-karbonat Kalcijum-hlorid Kalcijumove soli limunske kiseline Kalcijum-glukonat Kalcijum-glicerofosfat Kalcijum-laktat Kalcijum-oksid Kalcijum-hidroksid Kalcijumove soli ortofosforne kiseline
Magnezijum	Magnezijum-karbonat Magnezijum-hlorid Magnezijumove soli limunske kiseline Magnezijum-glukonat Magnezijum-oksid Magnezijum-hidroksid

	Magnezijumove soli ortofosforne kiseline Magnezijum-sulfat Magnezijum-laktat Magnezijum-glicerofosfat
Kalijum	Kalijum-hlorid Kalijumove soli limunske kiseline Kalijum-glukonat Kalijum-laktat Kalijum-glicerofosfat
Gvožđe	Gvožđe(II)-citrat Gvožđe(III)-amonijum-citrat Gvožđe(II)-glukonat Gvožđe(II)-laktat Gvožđe(II)-sulfat Gvožđe(II)-fumarat Gvožđe(III)-difosfat, sin. gvožđe(III)-pirofosfat Elementarno gvožđe (karbonilno, elektrolitičko ili redukovano vodonikom) Gvožđe(III)-saharat Natrijum-gvožđe(III)-difosfat Gvožđe(II)-karbonat
Bakar	Bakar-lizin kompleks Bakar(II)-karbonat Bakar(II)-citrat Bakar(II)-glukonat Bakar(II)-sulfat
Cink	Cink-acetat Cink-hlorid Cink-citrat Cink-laktat Cink-sulfat Cink-oksid Cink-glukonat

Mangan	Mangan-karbonat Mangan-hlorid Mangan-citrat Mangan-glukonat Mangan-sulfat Mangan-glicerofosfat
Jod	Natrijum-jodid Kalijum-jodid Kalijum-jodat Natrijum-jodat

Prilog br. 16

Referentne vrednosti za nutritivno deklarisanje hrane za odojčad i malu decu

Sastojak	Referentna vrednost za potrebe deklarisanja
Vitamin A	(µg) 400
Vitamin D	(µg) 10
Brisane su reči "Vitamin E" (vidi član 13. Pravilnika - 50/2012-49)	Brisane su reči "(mg TE) 5" (vidi član 13. Pravilnika - 50/2012-49)
Vitamin C	(mg) 25
Tiamin	(mg) 0,5
Riboflavin	(mg) 0,8
Niacin ekvivalenti	(mg) 9
Vitamin B ₆	(mg) 0,7
Folat	(µg) 100
Vitamin B ₁₂	(µg) 0,7
Kalcijum	(mg) 400
Gvožđe	(mg) 6
Cink	(mg) 4

Jod	(µg) 70
Selen	(µg) 10
Bakar	(mg) 0,4

Prilog br. 17

Maksimalno dozvoljene koncentracije određenih hemijskih kontaminanata u hrani za odojčad i malu decu

Hemijsko ime kontaminanta	Maksimalno dozvoljena koncentracija
Nitriti	200 mg NO ₃ /kg
Nitriti	0,2 mg/kg 2 mg/kg samo za hranu za odojčad i malu decu bazi voća i povrća
Kalaj	50 mg/kg – samo za hranu za odojčad i malu decu u konzervi izuzev osušenih i sprašenih proizvoda
Arsen	0,08 mg/kg
Kadmijum	0,02 mg/kg
Olovo	0,08 mg/kg
Živa	0,005 mg/kg
Aflatoksin B ₁	0,10 µg/kg
Ohratoksin A	0,50 µg/kg
Patulin	10,0 µg/kg - samo za ostale prerađene namirnice
Deoksinivalenol	200 µg/kg
Zeralenon	20 µg/kg
Fumonizini (zbir V ₁ i V ₂)	200 µg/kg – samo za prerađene namirnice na bazi kukuruza i ostale prerađene namirnice
Benzo(a)piren	1,0 µg/kg

Prilog br. 18

Osnovni sastav hrane za osobe na dijeti za mršavljenje

Zahtevi se odnose na proizvode spremne za upotrebu, koji se prodaju kao takvi, ili su pripremljeni za upotrebu u skladu sa uputstvom proizvođača.

1. Energija

1.1 Energija koju obezbeđuju proizvodi iz člana 54. stav 3, tačka 1. ne sme biti manja od 3360 kJ (800 kcal) niti veća od 5040 kJ (1200 kcal) za preporučenu kompletну dnevnu količinu.

1.2 Energija koju obezbeđuju proizvodi iz člana 54. stav 3, tačka 2. ne sme biti manja od 840 kJ (200 kcal) niti veća od 1680 kJ (400 kcal) po obroku.

2. Proteini

2.1 Proteini prisutni u hrani sa smanjenom energetskom vrednošću za osobe na dijeti za mršavljenje moraju obezbediti najmanje 25% a najviše 50% ukupne energetske vrednosti proizvoda. U svakom slučaju, količina proteina u proizvodima iz člana 54. stav 3, tačka 1. ne sme biti veća od 125 g.

2.2 Tačka 2.1 se odnosi na proteine čiji hemijski indeks odgovara referentnom proteinu iz Priloga 19. Ukoliko je hemijski indeks manji od 100% indeksa referentnog proteina, minimalni nivoi proteina se moraju shodno tome povećati. U svakom slučaju, hemijski indeks proteina ne sme biti manji od 80% indeksa referentnog proteina.

2.3 U svim slučajevima, dodavanje amino kiselina je dopušteno isključivo u svrhu poboljšanja nutritivne vrednosti proteina i samo u odnosima potrebnim za tu svrhu.

3. Masti

3.1 Energija koja potiče iz masti ne sme prelaziti 30% od ukupno iskoristljive energije proizvoda.

3.2 Za proizvode iz člana 54. stav 3. tačka 1., količina linolne kiseline (u obliku triglicerida) ne sme biti manja od 4,5 g.

3.3 Za proizvode iz člana 54. stav 3. tačka 2., količina linolne kiseline (u obliku triglicerida) ne sme biti manja od 1 g.

4. Vlakna

4.1 Sadržaj vlakana u proizvodima iz člana 54. stav 3. tačka 1. ne sme biti manji od 10 g niti veći od 30 g u celokupnoj dnevnoj količini.

5. Vitamini i minerali

5.1 Proizvodi iz člana 56. stav 3. tačka 1. za kompletну dnevnu ishranu moraju obezbediti najmanje: 100% količine vitamina i minerala iz tabele 1.

5.2 Proizvodi iz člana 54. stav 3. tačka 2. moraju po obroku obezbediti najmanje 30% količine vitamina i minerala iz tabele 1.

Količina kalijuma po obroku koju obezbeđuju ovi proizvodi mora biti najmanje 500 mg.

Tabela 1.

Vitamin A (µg RE)	700
Vitamin D (µg)	5
Vitamin E (mg-TE)	10
Vitamin C (mg)	45
Tiamin (mg)	1,1
Riboflavin (mg)	1,6
Niacin (mg-TE)	18
Vitamin B ₆ (mg)	1,5
Folat (µg)	200
Vitamin B ₁₂ (µg)	1,4
Biotin (µg)	15
Pantotenska kiselina (mg)	3
Kalcijum (mg)	700
Fosfor (mg)	550
Kalijum (mg)	3 100
Gvožđe (mg)	6
Cink (mg)	9,5
Bakar (mg)	1,1
Jod (µg)	130
Selen (µg)	55
Natrijum (mg)	575
Magnezijum (mg)	150
Mangan (mg)	1

Sadržaj esencijalnih aminokiselina u referentnom proteinu*

Amino kiselina	g/100 g proteina
Cistin + metionin	1,7
Histidin	1,6
Izoleucin	1,3
Leucin	1,9
Lizin	1,6
Fenil-alanin+tirozin	1,9
Treonon	0,9
Triptofan	0,5
Valin	1,3

* Svetska zdravstvena organizacija. WHO Technical Report Series 724, 1985.

Prilog br. 20

Osnovni sastav hrane za posebne medicinske namene

Zahtevi iz ovog priloga odnose se na proizvode spremne za upotrebu, bilo da se kao takvi nalaze u prometu ili se pripremaju prema uputstvu proizvođača.

1. Proizvodi iz člana 59. stav 3. tačka 1. posebno namenjeni za odojčad moraju da sadrže vitamine i mineralne supstance u skladu sa zahtevima navedenim u Tabeli 1.
2. Proizvodi iz člana 59. stav 3. tačka 2. posebno namenjeni za odojčad moraju da sadrže vitamine i mineralne supstance u skladu sa zahtevima navedenim u Tabeli 1, osim u slučaju modifikacije jednog ili više ovih hranljivih sastojaka neophodne zbog namenske upotrebe proizvoda.
3. Maksimalne količine vitamina i mineralnih supstanci prisutnih u proizvodima iz člana 59. stav 3. tačka 3. posebno namenjenih odojčadi ne smeju da budu veće od maksimalnih količina u Tabeli 1, osim u slučaju modifikacije jednog ili više ovih hranljivih sastojaka neophodne zbog namenske upotrebe proizvoda.
4. Kada to nije u suprotnosti sa zahtevima namenske upotrebe, hrana za posebne medicinske namene posebno namenjena odojčadi, mora da odgovaraju zahtevima za početne formule i prelazne formule za odojčad iz Poglavlja 1 ovog pravilnika.
5. Proizvodi iz člana 59, stav 3, tačka 1, izuzev proizvoda posebno namenjenih za odojčad, moraju da sadrže vitamine i mineralne supstance u skladu sa zahtevima navedenim u Tabeli 2.
6. Proizvodi iz člana 59, stav 3, tačka 2, izuzev proizvoda posebno namenjenih za odojčad, moraju da sadrže vitamine i mineralne supstance u skladu sa zahtevima navedenim u Tabeli 2, osim u slučaju modifikacije jednog ili više ovih hranljivih sastojaka neophodne zbog namenske upotrebe proizvoda.
7. Maksimalne količine vitamina i mineralnih supstanci prisutnih u proizvodima iz člana 59, stav 3, tačka 3, izuzev proizvoda koji su posebno namenjeni odojčadi, ne smeju da budu veće od maksimalnih količina navedenih

u Tabeli 2, osim u slučaju modifikacije jednog ili više ovih hranljivih sastojaka neophodne zbog namenske upotrebe proizvoda.

Tabela 1*

Vrednosti za vitamine i minerale u nutritivno potpunim namirnicama za posebne medicinske namene namenjenoj za upotrebu kod odojčadi*

Vitaminini	Na 100 kJ		Na 100 kcal	
	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
Vitamin A (µg RE)	14	43	60	180
Vitamin D (µg)	0,25	0,75	1	3
Vitamin K (µg)	1	5	4	20
Vitamin C (mg)	1,9	6	8	25
Tiamin (mg)	0,01	0,075	0,04	0,3
Riboflavin (mg)	0,014	0,1	0,06	0,45
Vitamin B ₆ (mg)	0,009	0,075	0,035	0,3
Niacin (mg NE)	0,2	0,75	0,8	3
Folna kiselina (µg)	1	6	4	25
Vitamin B ₁₂ (µg)	0,025	0,12	0,1	0,5
Pantotenska kiselina (mg)	0,07	0,5	0,3	2
Biotin (µg)	0,4	5	1,5	20
Vitamin E (mg α-TE)	0,5/g polinezasićenih masnih kiselina izraženih kao linolna kiselina, ali ni u kom slučaju manje od 0,1 mg na raspoloživih 100 kJ	0,75	0,5/g polinezasićenih masnih kiselina izraženih kao linolna kiselina, ali ni u kom slučaju manje od 0,5 mg na raspoloživih 100 kcal	3
Minerali	Na 100 kJ		Na 100 kcal	
	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum

Natrijum (mg)	5	14	20	60
Hlorid (mg)	12	29	50	125
Kalijum (mg)	15	35	60	145
Kalcijum (mg)	12	60	50	250
Fosfor (mg) ¹	6	22	25	90
Magnezijum (mg)	1,2	3,6	5	15
Gvožđe (mg)	0,12	0,5	0,5	2
Cink (mg)	0,12	0,6	0,5	2,4
Bakar (µg)	4,8	29	20	120
Jod (µg)	1,2	8,4	5	35
Selen (µg)	0,25	0,7	1	3
Mangan (µg)	0,25	25	1	100
Hrom (µg)	-	2,5	-	10
Molibden (µg)	-	2,5	-	10
Fluor (mg)	-	0,05	-	0,2

¹ odnos kalcijum/fosfor ne sme biti manji od 1,2 niti veći od 2,0.

*Službeni glasnik RS, broj 50/2012

Tabela 2*

Vrednosti za vitamine i minerale u nutritivno potpunim namirnicama za posebne medicinske namene izuzev namirnica namenjenih za upotrebu kod odojčadi*

Vitaminini	Na 100 kJ		Na 100 kcal	
	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
Vitamin A (µg RE)	8,4	43	35	180
Vitamin D (µg)	0,12	0,65/0,75 ¹	0,5	2,5/3 ¹

Vitamin K (µg)	0,85	5	3,5	20
Vitamin C (mg)	0,54	5,25	2,25	22
Tiamin (mg)	0,015	0,12	0,06	0,5
Riboflavin (mg)	0,02	0,12	0,08	0,5
Vitamin B6 (mg)	0,02	0,12	0,08	0,5
Niacin (mg NE)	0,22	0,75	0,9	3
Folna kiselina (µg)	2,5	12,5	10	50
Vitamin B12 (µg)	0,017	0,17	0,07	0,7
Pantotenska kiselina (mg)	0,035	0,35	0,15	1,5
Biotin (µg)	0,18	1,8	0,75	7,5
Vitamin E (mg α-TE)	0,5/g polinezasićenih masnih kiselina izraženih kao linolna kiselina, ali ni u kom slučaju manje od 0,1 mg na raspoloživih 100 kJ	0,75	0,5/g polinezasićenih masnih kiselina izraženih kao linolna kiselina, ali ni u kom slučaju manje od 0,5 mg na raspoloživih 100 kcal	3
Minerali	Na 100 kJ		Na 100 kcal	
	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
Natrijum (mg)	7,2	42	30	175
Hlorid (mg)	7,2	42	30	175
Kalijum (mg)	19	70	80	295
Kalcijum (mg)	8,4/12 ¹	42/60 ¹	35/50 ¹	175/250 ¹
Fosfor (mg) ¹	7,2	19	30	80
Magnezijum (mg)	1,8	6	7,5	25
Gvožđe (mg)	0,12	0,5	0,5	2,0
Cink (mg)	0,12	0,36	0,5	1,5

Bakar (µg)	15	125	60	500
Jod (µg)	1,55	8,4	6,5	35
Selen (µg)	0,6	2,5	2,5	10
Mangan (µg)	0,012	0,12	0,05	0,5
Hrom (µg)	0,3	3,6	1,25	15
Molibden (µg)	0,72	4,3	3,5	18
Fluor (mg)	-	0,05	-	0,2

¹ Za proizvode namenjene deci od 1 do 10 godina.

*Službeni glasnik RS, broj 50/2012

Prilog br. 21

Supstance koje se mogu dodavati za posebne nutritivne namene hrani za osobe na dijeti za mršavljenje* i hrani za posebne medicinske namene**

*HODM – hrana za osobe na dijeti za mršavljenje

**HPMN – hrana za posebne medicinske namene

Supstanca	Uslovi upotrebe	
HODM i HPMN	samo HPMN	
Supstanca	Uslovi upotrebe	
1. Vitamini	HODM i HPMN	samo HPMN
VITAMIN A		
- retinol	H	
- retinilacetat	H	
- retinilpalmitat	H	
- β-karoten	H	
VITAMIN D		
- holekalciferol	H	
- ergokalciferol	H	

Supstanca	Uslovi upotrebe	
HODM i HPMN	samo HPMN	
VITAMIN E		
- D- α -tokoferol	H	
- DL- α -tokoferol	H	
- D- α -tokoferilacetat	H	
- DL- α -tokoferilacetat	H	
- D- α -tokoferilacetat	H	
- D- α -tokoferil-hidrogen-sukcinat	H	
VITAMIN K		
- filohinon (fitomenadion)	H	
VITAMIN B ₁		
- tiamin-hidrohlorid	H	
- tiamin-mononitrat	H	
VITAMIN B ₂		
- riboflavin	H	
- natrijum-riboflavin-5'-fosfat	H	
NIACIN		
- nikotinska kiselina	H	
- nikotinamid	H	
PANATOTENSKA KISELINA		
- kalcijum-D-pantotenat	H	
- natrijum-D-pantotenat	H	
- dekspantenol	H	
VITAMIN B ₆		
- piridoksin-hidrohlorid	H	
- piridoksin-5'-fosfat	H	
- piridoksin-dipalmitat	H	
FOLNA KISELINA		
- pteroilmonoglutaminska kiselina	H	
VITAMIN B ₁₂		
- cijanokobalamin	H	

Supstanca	Uslovi upotrebe	
HODM i HPMN	samo HPMN	
- hidroksokobalamin		
BIOTIN		
- D-biotin	H	
VITAMIN C		
- L-askorbinska kiselina		
- natrijum-L-askorbat	H	
- kalcijum-L-askorbat	H	
- kalijum-L-askorbat	H	
- L-askorbil-6-palmitat	H	
2. Minerali		
KALCIJUM		
- kalcijum-karbonat	H	
- kalcijum-hlorid	H	
- kalcijumove soli limunske kiseline	H	
- kalcijum-glukonat	H	
- kalcijum-glicerofosfat	H	
- kalcijum-laktat	H	
- kalcijumove soli ortofosforne kiseline	H	
- kalcijum-hidroksid	H	
- kalcijum-oksid	H	
- kalcijum-sulfat	H	
MAGNEZIJUM	H	
- magnezijum-acetat	H	
- magnezijum-karbonat	H	
- magnezijum-hlorid	H	
- magnezijumove soli limunske kiseline	H	
- magnezijum-glukonat	H	
- magnezijum-glicerofosfat	H	
- magnezijumove soli ortofosforne kiseline	H	
- magnezijum-laktat	H	
- magnezijum-hidroksid	H	

Supstanca	Uslovi upotrebe	
HODM i HPMN	samo HPMN	
- magnezijum-oksid	H	
- magnezijum-sulfat		
GVOŽĐE		
- gvožđe(II)-karbonat		
- gvožđe(II)-citrat	H	
- gvožđe(III)-amonijum-citrat	H	
- gvožđe(II)-glukonat	H	
- gvožđe(II)-fumarat	H	
- gvožđe(III)-natrijum-difosfat	H	
- gvožđe(II)-laktat	H	
- gvožđe(II)-sulfat	H	
- gvožđe(III)-difosfat [gvožđe(III)-pirofosfat]	H	
- gvožđe(III)-saharat	H	
- elementarno gvožđe (karbonilno, elektrolitičko ili vodonikom redukovano)	H	
BAKAR		
- bakar(II)-karbonat	H	
- bakar(II)-citrat	H	
- bakar(II)-glukonat	H	
- bakar(II)-sulfat	H	
- bakar-lizin-kompleks	H	
JOD		
- natrijum-jodid	H	
- natrijum-jodat	H	
- kalijum-jodid	H	
- kalijum-jodat	H	
CINK	H	
- cink-acetat	H	
- cink-hlorid	H	
- cink-citrat	H	
- cink-glukonat	H	

Supstanca	Uslovi upotrebe	
HODM i HPMN	samo HPMN	
- cink-laktat	H	
- cink-oksid	H	
- cink-karbonat	H	
- cink-sulfat		
MANGAN		
- mangan(II)-karbonat	H	
- mangan(II)-hlorid	H	
- mangan(II)-citrat	H	
- mangan(II)-glukonat	H	
- mangan(II)-glicerofosfat	H	
- mangan(II)-sulfat	H	
NATRIJUM		
- natrijum-bikarbonat	H	
- natrijum-karbonat	H	
- natrijum-hlorid	H	
- natrijum-citrat	H	
- natrijum-glukonat	H	
- natrijum-laktat	H	
- natrijum-hidroksid	H	
- natrijumove soli ortofosforne kis.	H	
KALIJUM		
- kalijum-bikarbonat	H	
- kalijum-karbonat	H	
- kalijum-hlorid	H	
- kalijum-citrat	H	
- kalijum-glukonat	H	
- kalijum-glicerofosfat	H	
- kalijum-laktat	H	
- kalijum-hidroksid	H	
- kalijumove soli ortofosforne kis.	H	
SELEN	H	

Supstanca	Uslovi upotrebe	
HODM i HPMN	samo HPMN	
- Natrijum-selenat	H	
- Natrijum-hidrogenselenit	H	
- Natrijum-selenit		
HROM		
- hrom(III)-hlorid i njegov heksahidrat	H	
- hrom(III)-sulfat i njegov heksahidrat	H	
MOLIBDEN		
- amonijum-molibdat [molibden(VI)]	H	
- natrijum-molibdat [molibden(VI)]	H	
FLUOR		
- kalijum-fluorid	H	
- natrijum-fluorid	H	
3. Aminokiseline		
- L-alanin	X	
- L-arginin	X	X
- L-asparaginska kiselina		X
- L-citrulin	X	
- L-cistein	X	
- cistin	X	
- L-histidin	X	X
- L-glutaminska kiselina	X	
- L-glutamin	X	
- glicin	X	
- L-izoleucin	X	
- L-leucin	X	
- L-lizin	X	X
- L-lizin-acetat	X	
- L-metionin	X	
- L-ornitin	X	
- L-fenilalanin	X	X
- L-prolin	X	

Supstanca	Uslovi upotrebe	
HODM i HPMN	samo HPMN	
- L-treonin	X	X
- L-triptofan	X	H
- L-tirozin		X
- L-valin		H u proizvodima za osobe starije od 1 godine
- L-serin		
- L-arginin-L-aspartat		
- L-lizin-L-aspartat		Mogu se koristiti i natrijumove, kalijumove, kalcijumove i
- L-lizin-L-glutamat		
- N-acetil-L-cistein		
- N-acetil-L-metionin		
Mogu se koristiti i natrijumove, kalijumove, kalcijumove i magnezijumove soli aminokiseina kada je to primenljivo		
4. Karnitin i taurin		
- L-karnitin	H	
- L-karnitin-hidrohlorid	H	
- L-karnitin-L-tartarat	H	
- taurin	H	
5. Nukleotidi		
- Adenozin-5'-monofosfat (AMP)	H	
- AMP natrijumova so	H	
- Citidin-5'-monofosfat (CMP)	H	
- CMP natrijumova so	H	
- Guanozin-5'-monofosfat (GMP)	H	
- GMP natrijumova so	H	
- Inozin-5'-monofosfat (IMP)	H	
- IMP natrijumova so	H	
- Uridin-5'-monofosfat (UMP)	H	
- UMP natrijumova so	H	
6. Holin i inozitol		
- Holin	H	
- Holin-hlorid	H	

Supstanca	Uslovi upotrebe	
HODM i HPMN	samo HPMN	
- Holin-bitartarat	H	
- Holin-citrat	H	
- Inozitol	H	

Prilog br. 22

Lista dozvoljenih zamen za so za ljudsku ishranu

	Naziv zamene	Ograničenja
a)	kalijum-sulfat; kalijumove, kalcijumove ili amonijumove soli adipinske, glutaminske, ugljene, čilibarne, mlečne, vinske, limunske, sirčetne, hlorovodonične ili ortofosforne kiseline, i/ili	Nema ograničenja, osim za: fosfor najviše 4% NH4+ najviše 3%
b)	Magnezijumove soli adipinske, glutaminske, ugljene, čilibarne, mlečne, vinske, limunske, sirčetne, hlorovodonične ili ortofosforne kiseline u smesi sa drugim zamenama za kuhinjsku so koje ne sadrže magnezijum, navedenim pod a), v) i g), i/ili	Mg2+ najviše 20%, računato na ukupnu količinu katjona K+, Ca+2 i NH4+ Fosfor najviše 4%
v)	Soli holina i sirčetne, ugljene, mlečne, vinske, limunske ili hlorovodonične kiseline, u smesi sa drugim zamenama za kuhinjsku so koje ne sadrže holin, navedenim pod a), b) ili g), i/ili	Holin najviše 3%
g)	adipinska, glutaminska, limunska, mlečna ili jabučna kiselina	Nema ograničenja

Prilog br. 23

Vitamini i minerali koji se mogu koristiti u proizvodnji dodataka ishrani/dijjetetskih suplemenata/i jedinice koje se koriste za deklarisanje

1.Vitamini	2.Minerali
Vitamin A (μ g RE)	Kalcijum (mg)
Vitamin D (μ g)	Magnezijum (mg)

Vitamin E (mg α-TE)	Gvožđe (mg)
Vitamin K (μg)	Bakar (μg)
Vitamin B ₁ (mg)	Jod (μg)
Vitamin B ₂ (mg)	Cink (mg)
Niacin (mg NE)	Mangan (mg)
Pantotenska kiselina (mg)	Natrijum (mg)
Vitamin B ₆ (mg)	Kalijum (mg)
Folna kiselina (μg)	Selen (μg)
Vitamin B ₁₂ (μg)	Hrom (μg)
Biotin (μg)	Molibden (μg)
Vitamin C (mg)	Fluorid (mg)
	Hlorid (mg)
	Fosfor (mg)
	Bor (mg)
	Silicijum (mg)

Prilog br. 24

Supstance koje se mogu koristiti kao izvori vitamina i minerala u proizvodnji dodataka ishrani (dijetetskih suplemenata)

A. Vitamin i

VITAMIN A

retinol

retinil-acetat

retinil-palmitat

β-karoten

VITAMIN D

Holekalciferol

Ergokalciferol

VITAMIN E

D- α -tokoferol

DL- α -tokoferol

D- α -tokoferilacetat

DL- α -tokoferilacetat

D- α -tokoferilhidrogensukcinat

Smese tokoferola ⁽¹⁾

Tokotrienol tokoferol ⁽²⁾

VITAMIN K

Filohinon (fitomenadion)

Menahinon ⁽³⁾

VITAMIN B₁

Tiamin-hidrohlorid

Tiamin-mononitrat

Tiamin-monofosfat-hlorid

Tiamin-pirofosfat-hlorid

VITAMIN B2

Riboflavin

Natrijum-riboflavin-5'-fosfat

NIACIN

Nikotinska kiselina

Nikotinamid

Inozitol-heksanikotinat (inozitol-heksanijacinat)

PANTOTENSKA KISELINA

Kalcijum-D-pantotenat

Natrijum-D-pantotenat

Dekspantenol (D-pantenol)

Pantetin

VITAMIN B₆

Piridoksin-hidrohlorid

Piridoksin-5'-fosfat

Piridoksal-5'-fosfat

FOLAT

Kalcijum-L-metilfolat

Pteroilmonoglutaminska kiselina

VITAMIN B₁₂

Cijanokobalamin

Hidroksokobalamin

5'-deoksiadenozilkobalamin

Metilkobalamin

BIOTIN

D-biotin

VITAMIN C

L-askorbinska kiselina

Natrijum-L-askorbat

Kalcijum-L-askorbat⁽⁴⁾

Kalijum-L-askorbat

L-askorbil-6-palmitat

Magnezijum-L-askorbat

Cink-L-askorbat

B. Mineralne supstance

Kalcijum-acetat

Kalcijum-L-askorbat

Kalcijum-bisglicinat

Kalcijum-hlorid

Kalcijum-karbonat

Kalcijum-citrat-malat

Kalcijumove soli limunske kiseline

Kalcijum-glukonat

Kalcijum-glicerofosfat

Kalcijum-laktat

Kalcijum-piruvat

Kalcijumove soli ortofosforne kiseline

Kalcijum-sukcinat

Kalcijum-hidroksid

Kalcijum-L-lizinat

Kalcijum-malat

Kalcijum-oksid

Kalcijum-L-pidolat

Kalcijum-L-treonat

Kalcijum-sulfat

Magnezijum-acetat

Magnezijum-L-askorbat

Magnezijum-bisglicinat

Magnezijum-karbonat

Magnezijum-hlorid

Magnezijumove soli limunske kiseline

Magnezijum-glukonat

Magnezijum-glicerofosfat

Magnezijumove soli ortofosforne kiseline

Magnezijum-laktat

Magnezijum-L-lizinat

Magnezijum-hidroksid

Magnezijum-malat

Magnezijum-oksid

Magnezijum-L-pidolat

Magnezijum-kalijum-citrat

Magnezijum-piruvat

Magnezijum-sukcinat

Magnezijum-sulfat

Magnezijum-taurat

Magnezijum-acetiltaurat

Gvožđe(II)-karbonat

Gvožđe(II)-citrat

Gvožđe(III)-amonijum-citrat

Gvožđe(II)-glukonat

Gvožđe(II)-fumarat

Gvožđe(III)-natrijum-difosfat

Gvožđe(II)-laktat

Gvožđe(II)-sulfat

Gvožđe(III)-difosfat [gvožđe(III)-pirofosfat]

Gvožđe(III)-saharat

Elementarno gvožđe (karbonilno, elektrolitičko ili redukovano vodonikom)

Gvožđe(II)-bisglicinat

Gvožđe(III)-L-pidolat

Gvožđe(II)-fosfat

Gvožđe(II)-amonijumfosfat*

Gvožđe(III), natrijum-EDTA*

Gvožđe(II)-taurat

Bakar(II)-karbonat

Bakar(II)-citrat

Bakar(II)-glukonat

Bakar(II)-sulfat

Bakar(II)-L-aspartat

Bakar-(II)-bisglicinat

Bakar-lizin kompleks

Bakar(II)-oksid

Natrijum-jodid

Natrijum-jodat

Kalijum-jodid

Kalijum-jodat

Cink-acetat

Cink-L-askorbat

Cink-L-aspartat

Cink-bisglicinat

Cink-hlorid

Cink-citrat

Cink-glukonat

Cink-laktat

Cink-L-lizinat

Cink-malat

Cink-mono-L-metionin sulfat

Cink-oksid

Cink-karbonat

Cink-L-pidolat

Cink-pikolinat

Cink-sulfat

Mangan-askorbat

Mangan-L-aspartat

Mangan-bisglicinat

Mangan-karbonat

Mangan-hlorid

Mangan-citrat

Mangan-glukonat

Mangan-glicerofosfat

Mangan-pidolat

Mangan-sulfat

Natrijum-bikarbonat

Natrijum-karbonat

Natrijum-hlorid

Natrijum-citrat

Narijum-glukonat

Natrijum-laktat

Natrijum-hidroksid

Natrijumove soli ortofosforne kiseline

Natrijum-sulfat*

Kalijum-sulfat*

Kalijum-bikarbonat

Kalijum-karbonat

Kalijum-hlorid

Kalijum-citrat

Kalijum-glukonat

Kalijum-glicerofosfat

Kalijum-laktat

Kalijum-hidroksid

Kalijum-L-pidolat

Kalijum-malat

Kalijumove soli ortofosforne kiseline

L-selenometionin

Selenom obogaćeni kvasac⁽⁵⁾

Selenasta kiselina

Natrijum-selenat

Natrijum-hidrogenselenit

Natrijum-selenit

Hrom(III)-hlorid

Hrom(III)-laktat-trihidrat

Hrom(III)-nitrat

Hrom(III)-pikolinat

Hrom(III)-sulfat

Amonijum-molibdat [molibden(VI)]

Kalijum-molibdat [molibden(VI)]

Natrijum-molibdat [molibden(VI)]

Kalcijum-fluorid

Kalijum-fluorid

Natrijum-fluorid

Natrijum-monofluorfosfat

Borna kiselina

Natrijum-borat

Holinom stabilizovana ortosilicijumova kiselina

Silicijum-dioksid

Silicijumova kiselina⁽⁶⁾

⁽¹⁾ α-tokoferol < 20 %, β-tokoferol < 10 %, γ-tokoferol 50-70 % i δ-tokoferol 10-30 %.

⁽²⁾ Tipičan sadržaj individualnih tokoferola i tokotrienola:

- 115 mg/g α-tokoferola (min. 101 mg/g)

- 5 mg/g β-tokoferola (min. < 1 mg/g)

- 45 mg/g γ-tokoferola (min. 25 mg/g)

- 12 mg/g δ-tokoferola (min. 3 mg/g)

- 67 mg/g α-tokotrienola (min. 30 mg/g)

- < 1 mg/g β-tokotrienola (min. < 1 mg/g)

- 82 mg/g γ-tokotrienola (min. 45 mg/g)

- 5 mg/g δ-tokotrienola (min. < 1 mg/g).

(³) Menahinon je dominantno menahinon-7 sa minornim sadržajem menahinona-6.

(⁴) Može da sadrži do 2 % treonata.

(⁵) Selenom obogaćeni kvasac dobija se gajenjem u prisustvu natrijum-selenita kao izvora selena i sadrži, u suvom obliku kako se nalazi na tržištu, ne više od 2,5 mg Se/g. Selenometionin je najzastupljeniji oblik organskog selena, koji je prisutan u kvascu (između 60 i 85 % ukupno ekstrabilnog selena u proizvodu). Sadržaj ostalih organskih jedinjenja selena, uključujući selenocistein, ne premašuje 10% ukupno ekstrabilnog selena. Nivo neorganskog selena uobičajeno ne premašuje 1% ukupno ekstrabilnog selena.

(⁶) U obliku gela.

*Službeni glasnik RS, broj 50/2012

Prilog br. 25

Maksimalno dozvoljene količine vitamina i minerala u dnevnoj dozi dodataka ishrani za odrasle osobe

	Maksimalna količina u dnevnoj dozi suplementa
Vitamin A (µg RE)*	1000
β- karoten	7 mg
Vitamin D	10 µg
Vitamin E (mg TE)**	100
Vitamin K	100 µg
Vitamin B ₁	10 mg
Vitamin B ₂	10 mg
Niacin	10 mg (nikotinska kiselina) 48 mg (nikotinamid)
Pantotenska kiselina	30 mg
Vitamin B ₆	10 mg
Folna kiselina	600 µg
Vitamin B ₁₂	1000 µg
Biotin	500 µg
Vitamin C	1000 mg

	Maksimalna količina u dnevnoj dozi suplementa
Kalcijum	1200 mg
Magnezijum	400 mg
Gvožđe	20 mg
Bakar	2 mg
Jod	150 µg
Cink	15 mg
Mangan	4 mg
Natrijum	500 mg
Kalijum	500 mg
Selen	100 µg
Hrom	200 µg
Molibden	200 µg
Fluorid	3,5 mg
Hlorid	nije određena
Fosfor	700 mg

* RE = all trans retinol ekvivalent;

** TE = α-tokoferol ekvivalenti”.

Prilog br. 26

Maksimalno dozvoljene koncentracije određenih hemijskih kontaminanata u dodacima ishrani (dijetetskim suplementima)

Maksimalne količine kontaminenata odnose se na dijetetske suplemente u obliku u kome se prodaju

Hemijsko ime kontaminanta	Maksimalno dozvoljena koncentracija
Oovo	3,0 mg/kg
Kadmijum	3,0 mg/kg za dijetetske suplemente koji se isključivo ili pretežno sastoje od osušenih algi ili proizvoda dobijenih iz algi 1,0 mg/kg za ostale dijetetske suplemente

Živa	0,1 mg/kg

Prilog br. 27

Sastojci namirnica čije je navođenje obaveznou smislu članova 90. i 91. ovog pravilnika /označavanje alergena/

1. Žita koja sadrže gluten (pšenica, raž, ječam, ovas, spelt, kamut i varijeteti dobijeni njihovim ukrštanjem) i njihovi proizvodi, izuzev:

a) glukoznih sirupa na bazi pšenice, uključujući i dekstrozu;

b) maltodekstrina na bazi pšenice;

v) glukoznih sirupa na bazi ječma;

g) žitnih destilata ili etil alkohola poljoprivrednog porekla za proizvodnju jakih alkoholnih pića i ostalih alkoholnih pića dobijenih iz žita;

2. Ljuskari i proizvodi od ljuskara;

3. Jaja i proizvodi od jaja;

4. Riba i proizvodi od ribe izuzev:

a) ribljeg želatina koji se koristi kao nosač za vitamine i karotenoide;

b) ribljeg želatina koji se koristi kao pomoćno sredstvo u proizvodnji piva i vina;

5. Kikiriki i proizvodi od kikirikija;

6. Soja i proizvodi od soje izuzev:

a) potpuno rafinisanog sojinog ulja i masti;

b) ekstrakta bogatog tokoferolima (E 306), prirodnog D-alfa tokoferola, prirodnog D-alfa tokoferol acetata i prirodnog D-alfa tokoferol sukcinata poreklom iz soje;

v) fitosterola i estara fitosterola dobijenih iz biljnog ulja poreklom iz soje;

g) biljnih estara stanola proizvedenih iz biljnog ulja poreklom iz soje;

7. Mleko i proizvodi od mleka izuzev:

a) surutke koja se koristi u proizvodnji destilisanih alkoholnih pića;

b) laktitola;

v) mlečnih (kazeinskih) proizvoda koji se koriste kao pomoćna sredstva u proizvodnji cidera i vina;

8. Jezgrasto voće: badem (*Amygdalus communis* L.), lešnik (*Corylus avellana*), orah (*Juglans regia*), indijski orah (*Anacardium occidentale*), pekan orah (*Carya illinoiesis*), brazilski orah (*Bertholettia excelsa*), pistacija (*Pistacia vera*), makadamia orah i Queensland orah (*Maccadamia ternifolia*) i njihovi proizvodi izuzev:

a) destilata i etil alkohola poljoprivrednog porekla za proizvodnju jakih alkoholnih pića i ostalih alkoholnih pića dobijenih iz jezgrastog voća;

9. Celer i proizvodi od celeria;

10. Slačica i proizvodi od slačice;*

11. Susam i proizvodi od susama;
12. Sumpor-dioksid i sulfiti u koncentracijama većim od 10 mg/kg ili 10 mg/l izraženo kao SO₂;
13. Lupina i proizvodi od lupine;
14. Mekušci i proizvodi od mekušaca.

*Službeni glasnik RS, broj 27/2011

Prilog br. 28

Mikrobiološki kriterijumi

Ovim prilogom se utvrđuju mikrobiološki kriterijumi za određene mikroorganizme, kao i pravila koja subjekti u poslovanju sa hranom (dijetetski proizvodi i dodaci ishrani) moraju poštovati prilikom sprovođenja opštih i posebnih higijenskih mera.

Ministarstvo nadležno za poslove zdravlja preko sanitarne inspekcije (u daljem tekstu: sanitarna inspekcija), u skladu sa Zakonom o bezbednosti hrane, vrši kontrolu usklađenosti sa mikrobiološkim kriterijumima ovog priloga.

Sanitarna inspekcija, može da vrši i dodatno uzorkovanje i ispitivanje u svrhu dokazivanja prisutnosti drugih mikroorganizama, njihovih toksina ili metabolita kada postoji sumnja da hrana nije bezbedna ili kada postoji potreba za proveru higijene procesa u kontekstu analize rizika.

Definicije

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom prilogu imaju sledeće značenje:

- mikrobiološki agensi, u smislu ovog pravilnika, jesu mikroorganizmi, kao i njihovi toksini i metaboliti navedeni u tabeli 1 i tabeli 2 ovog priloga;
- mikrobiološki kriterijum jeste kriterijum na osnovu kojeg se definiše prihvatljivost gotovog proizvoda ili proizvodne partije dijetetskog proizvoda / dodatka ishrani ili procesa, zasnovana na odsustvu, prisustvu ili broju mikroorganizama i/ili na osnovu količine njihovih toksina ili metabolita, po jedinici navedenoj u tabeli 1 i tabeli 2 ovog priloga;
- kriterijum bezbednosti dijetetskog proizvoda i dodatka ishrani jeste kriterijum kojim se definiše prihvatljivost gotovog proizvoda ili proizvodne partije i primenjuje se na dijetetski proizvod i dodatak ishrani koji je spremjan da bude stavljen u promet ili se već nalazi u prometu;
- kriterijum higijene procesa jeste kriterijum koji ukazuje na pravilno funkcionisanje proizvodnog procesa – u slučaju prekoračenja kontaminacije iznad dozvoljenog nivoa, definisanog datim kriterijumom, potrebno je preuzeti korektivne mere da bi se održala higijena procesa u skladu sa Zakonom o bezbednosti hrane;
- proizvodna partija (šarža, serija ili lot) jeste grupa dijetetskih proizvoda i dodataka ishrani koji su tokom jednog procesa, u istovetnim uslovima, proizvedeni, prerađeni i pakovani;
- hrana spremna za konzumiranje je hrana (dijetetski proizvod i dodatak ishrani) koju su proizvođač ili prerađivač namenili za direktnu ishranu ljudi bez potrebe za toplotnom obradom ili nekom drugom vrstom obrade čiji bi cilj bio da se eliminiše ili smanji na prihvatljiv nivo broj mikroorganizama od značaja;

- uzorak čini set sastavljen od jedne ili nekoliko jedinica gotovog proizvoda ili porcija materija odabralih na različite načine – ovako formiran uzorak treba da omogući dobijanje podataka na osnovu kojih će se doneti odluka o zdravstvenoj ispravnosti ispitivane proizvodne partije ili higijene proizvodnog procesa;
- reprezentativni uzorak jeste uzorak u kom su sadržana svojstva proizvodne partije iz koje je uzorak uzet; to je posebno slučaj kod nasumičnog uzorkovanja gde je svakoj jedinici proizvodne partije data ista verovatnoća da će postati deo uzorka;
- ocena usaglašenosti jeste upoređivanje rezultata mikrobiološkog ispitivanja sa kriterijumima datim u tabeli 1 i tabeli 2 ovog priloga;
- usaglašenost sa mikrobiološkim kriterijumima jeste dobijanje zadovoljavajućih ili prihvatljivih rezultata ispitivanja utvrđenih u tabeli 1 i tabeli 2 ovog priloga, dobijenih primenom metode uzorkovanja i ispitivanja i sprovođenja korektivnih mera u skladu sa Zakonom o bezbednosti hrane.

Opšti uslovi

Subjekti u poslovanju hranom obezbediće da dijetetski proizvodi i dodaci ishrani budu u skladu sa relevantnim mikrobiološkim kriterijumima utvrđenim u ovom prilogu; u tom cilju, subjekti u poslovanju hranom, preuzimaju, u svakoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije hrane, uključujući i maloprodaju, mere koje čine sastavni deo procedura subjekata, zasnovanih na principima HACCP zajedno sa sprovođenjem dobre higijenske i dobre proizvođačke prakse, kako bi obezbedili sledeće:

- da se nabavka, rukovanje i prerada sirovina i dijetetskih proizvoda i dodataka ishrani koja je pod njihovom odgovornošću obavlja na način da se ispune kriterijumi bezbednosti hrane i higijene procesa;
- da kriterijumi bezbednosti hrane, tokom roka upotrebe dijetetskog proizvoda i dodatka ishrani, mogu biti ispunjeni pod propisanim uslovima distribucije, skladištenja i upotrebe.

Ispitivanje u odnosu na mikrobiološke kriterijume

Subjekti u poslovanju hranom su u obavezi da sprovode odgovarajuća ispitivanja u odnosu na mikrobiološke kriterijume utvrđene u tabeli 1 i tabeli 2 ovog priloga, prilikom validacije ili verifikacije pravilnog funkcionisanja svojih proizvodnih postupaka odnosno procedura zasnovanih na principima HACCP i dobroj higijenskoj praksi.

Posebna pravila za ispitivanje i uzorkovanje

Metode ispitivanja, kao i planovi i metode uzorkovanja iz tabele 1, 2 i 3 ovog priloga moraju da se primenjuju kao referentne metode.

Uzorke sa površina treba uzeti iz proizvodnog prostora, kao i sa opreme koja se koristi u proizvodnji hrane; prilikom uzorkovanja primenjuje se ISO standard 18593.

- subjekti u poslovanju hranom, koji se bave proizvodnjom hrane spremne za konzumiranje, a koja može da predstavlja rizik po javno zdravlje, zbog prisustva *Listeria monocytogenes*, treba da uzimaju uzorke sa površina iz proizvodnog prostora i sa opreme radi ispitivanja prisustva ove bakterije kao deo svog redovnog plana uzorkovanja;
- subjekti u poslovanju hranom koji proizvode hranu u prahu za odojčad ili hranu u prahu za posebne medicinske namene namenjenu za odojčad mlađu od šest meseci, a koja može da predstavlja rizik zbog prisustva *Enterobacter sakazakii*, treba da uzimaju uzorke sa površina iz proizvodnog prostora i sa opreme radi ispitivanja i praćenja prisustva *Enterobactericeae*, kao deo svog redovnog plana uzorkovanja.

Ukoliko je cilj ispitivanja da se posebno proceni stepen prihvatljivosti određene proizvodne partije namirnice ili procesa, planovi uzorkovanja utvrđeni u tabeli 1 i tabeli 2 ovog priloga su zakonski minimum.

Nezadovoljavajući rezultati

Ako rezultati ispitivanja nisu zadovoljavajući u odnosu na kriterijume utvrđene u Tabeli 1 i Tabeli 2 ovog priloga, subjekti u poslovanju hranom preduzimaju korektivne mere definisane u svojim procedurama zasnovanim na principima HACCP, kao i ostale mere neophodne za zaštitu zdravlja potrošača.*

Pored mera iz stava 1. ovog odeljka, subjekti u poslovanju hranom preduzimaju i druge mere kako bi utvrdili uzroke nezadovoljavajućih rezultata i sprečili ponovnu mikrobiološku kontaminaciju u meri koja nije prihvatljiva. Te mere mogu da uključe i izmene procedura zasnovanih na principima HACCP ili izmene drugih mera kontrole higijene hrane koje se primenjuju.

Ako se nakon ispitivanja na osnovu kriterijuma bezbednosti hrane navedenih u tabeli 1 i tabeli 2 ovog priloga, dobiju nezadovoljavajući rezultati, proizvodna partija namirnica ne sme da se stavi u promet, a ona koja je u prometu povlači se iz prometa u skladu sa Zakonom o bezbednosti hrane. Međutim, proizvodi koji su stavljeni u promet i ne ispunjavaju kriterijume bezbednosti hrane, ali još uvek nisu stigli u maloprodaju, mogu biti poslati na dalju preradu primenom metoda kojima se eliminiše utvrđena opasnost. Pomenute metode mogu da sprovode isključivo proizvođači.

Subjekt u poslovanju hranom može da izmeni prvobitnu namenu proizvodne partije, pod uslovom da takva izmena ne predstavlja rizik po javno zdravlje ili zdravlje životinja i pod uslovom da je takva upotreba utvrđena na osnovu procedura zasnovanih na principima HACCP i dobroj higijenskoj praksi, i da je odobrena od strane nadležnog organa.

U slučaju da dobijeni rezultati, nisu zadovoljavajući u odnosu na kriterijume higijene procesa, preduzimaju se mere unapređenja higijene proizvodnog procesa, izbora sirovina i sprečavanje kontaminacije posle proizvodnog procesa. Posle primenjenih mera vrši se ponovljeno ispitivanje uzorka. Ukoliko rezultati ponovljenog ispitivanja ne odgovaraju uslovima higijene procesa preduzimaju se mere u skladu sa Zakonom o bezbednosti hrane.

Oznake koje se koriste u tabelama 1 i 2 imaju sledeće značenje:

n – broj jedinica koje čine uzorak;

m – granična vrednost (rezultati se smatraju zadovoljavajućim ako su sve dobijene vrednosti manje ili jednake vrednosti „m”);

M – maksimalna vrednost iznad koje se rezultati smatraju nezadovoljavajućim (ukoliko samo jedan rezultat prelazi ovu vrednost, uzorak je neprihvatljiv odnosno nezadovoljavajući);

c – broj jedinica uzorka u kojima vrednosti mogu da budu između „m” i „M”.

(uzorak je prihvatljiv ako su u određenom broju jedinica uzorka (c) vrednosti rezultata između „m” i „M” a u ostalim jedinicama uzorka ispod ili jednako „m”).

*Službeni glasnik RS, broj 27/2011

ДИЛЕТЕТСКИ ПРОИЗВОДИ*

Табела 1. замењена је новом Табелом 1 (види члан 10. Правилника - 27/2011-48)

Редни број	Врста производа	Микроорганизми / њихови токсини, метаболити	План узорковања			Гранчне вредности	Напомена	Референтни метод испитивања
			n	c	m	M		
1	ПОЧЕЋНЕ ФОРМУЛЕ ЗА ОДОЈЧАД (инфант формулаe)	Listeria monocytogenes	10	0	Не сме бити у 25g		Критеријум безбедности	SRPS EN ISO 11290-1
		Salmonella spp.	10	0	Не сме бити у 25g		Критеријум безбедности	SRPS EN ISO 6579
		Enterobacter sakazakii	10	0	Не сме бити у 10g**		Критеријум безбедности	SRPS ISO TS 22964
		Enterobacteriaceae	5	0	< 1cfu/g		Критеријум хигијене процеса	SRPS ISO 21528-1,2
		Број aerobicnih bakterija koje formiraju kolonije ¹⁾	5	2	10 ³ cfu/g	10 ³ cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 4833
		Bacillus cereus	5	1	50 cfu/g	5x10 ² cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 7932
		Listeria monocytogenes	5	0	Не сме бити у 25g		Критеријум безбедности	SRPS EN ISO 11290-1
		Salmonella spp.	5	0	Не сме бити у 50g		Критеријум безбедности	SRPS EN ISO 6579
		Enterobacteriaceae	5	2	10cfu/g	10 ² cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 21528-1,2
		Број aerobicnih bakterija koje formiraju kolonije ¹⁾ (follow-on formulae)	5	2	10 ³ cfu/g	10 ³ cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 4833
2	ПРЕЛАЗНЕ ФОРМУЛЕ ЗА ОДОЈЧАД (Follow-on formulae)	Salmonella spp.	5	0	Не сме бити у 25g		Критеријум безбедности	SRPS EN ISO 6579
		Enterobacteriaceae	5	2	10cfu/g	10 ² cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 21528-1,2
		Број aerobicnih bakterija koje formiraju kolonije ¹⁾	5	2	10 ³ cfu/g	10 ³ cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 4833
		ХРАНА ЗА ОДОЈЧАД И МАЈУ ДЕЦУ (прерадеће напирнице на бази жита, без претходног кувања) -једноставна жита; -жита са додатком високо протеинских напирница;	Не сме бити у 25g			Критеријум безбедности	SRPS EN ISO 6579	
		Enterobacteriaceae	5	1	10cfu/g	10 ² cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 21528-1,2
3	Салате и сандвичи (напирнице на бази жита, без претходног кувања) -високо протеинских напирница;	Број aerobicnih bakterija koje formiraju kolonije ¹⁾	5	2	10 ³ cfu/g	10 ³ cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 4833
		Sulfitoredukujuće klostridije	5	0	< 1cfu/ml		Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 7937

4	ХРАНА ЗА ОДОЧАДИ МАЈУ ДЕЦУ (прераде намирнице на бази жита које се користе после кувања) - тестење	Broj aerobnih bakterija koje formiraju kolonije 10^3 cfu/g	5	2	10^3 cfu/g	10^3 cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 4833
5	ХРАНА ЗА ОДОЧАДИ МАЈУ ДЕЦУ (остале прераде намирнице од врба, пивара, меса, рибе, млекних производа)	Listeria monocytogenes	5	0	Не смешти у 25g	Критеријум безбедности	SRPS ISO 11290-1	
	Salmonella spp.	5	0	Не смешти у 25g	Критеријум безбедности	SRPS EN ISO 6579		
	Plesni i kvasci	5	2	10^3 cfu/g	10^3 cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS ISO 21527-1, 2	
	Broj aerobnih bakterija koje формирају колоније 10^3 cfu/g	5	2	10^3 cfu/g	10^3 cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 4833	
	Enterobacteriaceae	5	1	1cfu/g	10^3 cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 21528-1, 2	
6	ХРАНА ЗА ОСОБЕ НА ДЛЕТИ ЗА МРШАВЉЕЊЕ	Salmonella spp.	5	0	Не смешти у 25g	Критеријум безбедности	SRPS EN ISO 6579	
	Enterobacteriaceae	5	1	10^3 cfu/g	10^3 cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 21528-1, 2	
7	ХРАНА ЗА ПОСЕБНЕ МЕДИЦИНСКЕ НАМЕНЕ	Listeria monocytogenes	10	0	Не смешти у 25g	Критеријум безбедности	SRPS EN ISO 11290-1	
	Salmonella spp.	5	0	Не смешти у 25g	Критеријум безбедности	SRPS EN ISO 6579		
	Enterobacter sakazakii	5	0	Не смешти у 10^3 g	Критеријум безбедности	SRPS EN ISO TS 22964		
	Enterobacteriaceae	5	1	10^3 cfu/g	10^3 cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 21528-1, 2	
	Bacillus cereus	5	1	50 cfu/g	5×10^3 cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 7932	
8	ХРАНА ЗА ОСОБЕ ИНТОЛЕРАНТИЋЕ НА ГЛУТЕН	Salmonella spp.	5	0	Не смешти у 25g	Критеријум безбедности	SRPS EN ISO 6579	
	Enterobacteriaceae	5	2	10^3 cfu/g	10^3 cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 21528-2	
	Sulfitoredakujúce klostridije	5	1	10^3 cfu/g	50 cfu/g	Критеријум хигијене процеса	SRPS EN ISO 7937	

Tabela 2***DODACI ISHRANI (DIJETETSKI SUPLEMENTI)***

Tabela 2 zamenjena je novom Tabelom 2 (vidi član 18. Pravilnika - 50/2012-49)

Red. broj	Vrsta proizvoda	Mikroorganizmi /njihovi toksini	Plan uzorkovanja		Granične vrednosti		Napomena	Referentni metod ispitivanja
			n	c	m	M		
1.	Preparati u čiji sastav ulaze sirovine prirodнog porekla-biljnog, životinjskog ili mineralnog (tablete, kapsule, sirupi, kapi itd.)	Salmonella spp.	5	0	Ne sme biti u 25 g		Kriterijum bezbednosti	SRPS EN ISO 6579
		Bacillus cereus	5	1	10^4 cfu/ g	10^5 cfu/ g	Kriterijum bezbednosti	SRPS EN ISO 7932
		Escherichia coli	5	0	< 10cfu/g		Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 16649-1, 2
		Koagulaza pozitivne stafilocoke	5	0	< 10cfu/g		Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 6888-1, 2: 2009
		Enterobacteriaceae	5	1	10^2 cfu/ g	10^3 cfu/ g	Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 21528-2
		Broj aerobnih bakterija koje formiraju kolonije	5	2	10^4 cfu/g	2×10^4 cfu/g	Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 4833
2.	Proizvodi biljnih sirovina i mešavina biljnih sirovina (čajevi) koji se prelivaju ključalom vodom	Plesni i kvasci	5	2	10^2 cfu/g	2×10^2 cfu/g	Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 21527-1: 2011
		Salmonella spp.	5	0	Ne sme biti u 25 g		Kriterijum bezbednosti	SRPS EN ISO 6579:2008
		Bacillus cereus	5	1	10^4 cfu/ g	10^5 cfu/ g	Kriterijum bezbednosti	SRPS EN ISO 7932:2009
		Escherichia coli	5	2	10^2 cfu/ g	10^3 cfu/ g	Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 16649-1,2: 2008
		Broj aerobnih bakterija koje formiraju kolonije	5	3	10^7 cfu/g	5×10^7 cfu/g	Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 4833:2008

		Plesni i kvasci	5	2	10^5 cfu/g	5×10^5 cfu/g	Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 21527- 2: 2011
3.	Proizvodi biljnih sirovina i mešavina biljnih sirovina (čajevi) koji se ne prelivaju ključalom vodom	Salmonella spp.	5	0	Ne sme biti u 25 g		Kriterijum bezbednosti	SRPS EN ISO 6579:2008
		Bacillus cereus	5	1	10^2 Cfу/g, ml	10^3 Cfу/g	Kriterijum bezbednosti	SRPS EN ISO 7932: 2009
		Escherichia coli	5	0	<10 cfu/g		Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 16649-1, 2: 2008
		Broj aerobnih bakterija koje formiraju kolonije	5	2	10^5 cfu/g	2×10^5 cfu/g	Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 4833: 2008
		Plesni i kvasci	5	2	10^4 cfu/g	2×10^4 cfu/g	Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 21527- 2: 2011
4.	Ostali dijetetski suplementi	Salmonella spp.	5	0	Ne sme biti u 25g		Kriterijum bezbednosti	SRPS EN ISO 6579: 2008
		Escherichia coli	5	0	<10 cfu/g		Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 16649-1,2: 2008
		Koagulaza pozitivne stafilocoke	5	1	$10^{cfg}/ ml$	10^2 cfu/g	Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 6888-1, 2: 2009
		Enterobacteriaceae	5	1	10^1 cfu/g	10^2 /cfu/g	Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 21528-1:2009
		Broj aerobnih bakterija koje formiraju kolonije	5	2	10^2 cfu/g	2×10^2 cfu/g	Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 4833:2008
		Plesni i kvasci	5	2	10^2 cfu/g I	2×10^2 cfu/g	Kriterijum higijene procesa	SRPS EN ISO 21527-1: 2011

*Službeni glasnik RS, broj 50/2012

Табела 3*
Списак референтних метода испитивања*

Табела 3 замењена је новом Табелом 3 (види члан 10. Правилника - 27/2011-48)

Salmonella	SRPS EN ISO 6579
Enterobacteriaceae	SRPS ISO 21528-1 21528-2
Broj acrobnih bakterija	SRPS EN ISO 4833
Escherichia coli	SRPS ISO 16649-, 16649-2 i 16649-3
Bacillus cereus	SRPS EN ISO 7932
Clostridium perfringens	SRPS EN ISO 7937
Listeria monocytogenes	SRPS EN ISO 11290-1 i 11290-2
Koagulaza pozitivne stafilocoke	SRPS EN ISO 6888-1 ili EN ISO 6888-2
Kvasci i plesni	SRPS ISO 21527-1 , ISO 21527-2
Enterobacter sakazakii	SRPS ISO /TS 22964
Sulfitoredukujuće klostridije	SRPS EN ISO 7937

*Службени гласник РС, број 27/2011

Prilog br. 29

Obrazac zahteva za upis dijetetskog proizvoda u bazu podataka koje vodi Ministarstvo zdravlja

1.	Naziv dijetetskog proizvoda	
2.	Naziv i adresa podnosioca zahteva	
3.	Naziv i adresa proizvođača u Republici Srbiji	
4.	Naziv i adresa uvoznika	
5.	Zemlja porekla, naziv i adresa proizvođača	
6.	Zemlja izvoza, naziv i adresa izvoznika	

Prilog:*

1. stručno mišljenje i kategorizacija Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu ili Farmaceutskog fakulteta Novi Sad Univerziteta Privredna Akademija u Novom Sadu;
2. tekst deklaracije odobren od strane Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu ili Farmaceutskog fakulteta Novi Sad Univerziteta Privredna Akademija u Novom Sadu;
3. stručno mišljenje i analitički izveštaj zdravstvene ustanove o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskog proizvoda (Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut”, Institut za javno zdravlje Vojvodine, Institut za javno zdravlje Niš, Institut za javno zdravlje Kragujevac, Gradski zavod za javno zdravlje Beograd ili Institut za higijenu Vojnomedicinske akademije);

4. sertifikat nadležnog organa da je dijetetski proizvod proizведен u skladu sa principima analize opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka (HACCP) i/ili dobre proizvođačke prakse (GMP) i dobre higijenske prakse (GHP);
5. potvrda nadležnog državnog organa da se dijetetski proizvod nalazi u prometu u zemlji proizvođača ili da se nalazi u prometu u zemlji članici EU;
6. izjava proizvođača da dijetetski proizvod ne sadrži genetički modifikovane mikroorganizame (GMO) i sirovine rizične od spongiformne encefalopatije goveda i drugih transmisivnih spongiformnih encefalopatija (BSE/TSE);
7. fotokopija rešenja, odnosno zapisnika sanitarnog inspektora o ispunjenosti opštih i posebnih sanitarno-higijenskih uslova za proizvodnju dijetetskih proizvoda (za proizvođače u Republici Srbiji);
8. fotokopija upisa u Registar Agencije za privredne registre Srbije ili fotokopija poslednje promene u Agenciji za privredne registre Srbije;
9. fotokopija uplatnice kao dokaz za pokrivanje troškova postupka upisa dijetetskog proizvoda u bazu podataka ministarstva;
10. podaci o uvozniku i/ili proizvođaču (pun naziv privrednog subjekta, ime i prezime odgovornog i kontakt lica, adresa: mesto, ulica i broj, telefon, faks, e-mail, internet adresa);
11. izjava da su kopije dokumentacije iz tač. 1) do 9) ovog priloga verodostojne originalu.

Datum _____	M.P.
_____	_____

* Dokumentacija se dostavlja u vidu overene fotokopije originala, a dokazi iz tač. 4), 5) i 6) ovog priloga i na srpskom jeziku (prevod na srpski jezik od strane ovlašćenog sudskog prevodioca).

Prilog br. 30

Obrazac zahteva Farmaceutskom fakultetu za dobijanje stručnog mišljenja i kategorizacije dijetetskog proizvoda

1. Naziv dijetetskog proizvoda	
2. Naziv i adresa podnosioca zahteva	
3. Naziv i adresa proizvođača u Republici Srbiji	
4. Naziv i adresa uvoznika	
5. Zemlja porekla, naziv i adresa proizvođača	
6. Zemlja izvoza, naziv i adresa izvoznika	

Prilog*:

- 1) kvalitativni i kvantitativni sastav dijetetskog proizvoda;
- 2) specifikacija sirovina i poreklo sirovina;
- 3) uputstvo o nameni i načinu primene dijetetskog proizvoda;
- 4) ograničenja za upotrebu i posebna upozorenja za dijetetski proizvod (ako postoje);
- 5) deklaracija dijetetskog proizvoda
- 6) idejno rešenje ambalaže sa slikovnim znakom.

* Dokumentacija se dostavlja u vidu overene fotokopije originala na srpskom ili engleskom jeziku.

Prilog br. 31

Obrazac zahteva zdravstvenoj ustanovi za dobijanje stručnog mišljenja o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskog proizvoda

1. Naziv dijetetskog proizvoda	
2. Naziv i adresa podnosioca zahteva	
3. Naziv i adresa proizvođača u Republici Srbiji	
4. Naziv i adresa uvoznika	
5. Zemlja porekla, naziv i adresa proizvođača	
6. Zemlja izvoza, naziv i adresa izvoznika	

Prilog:*

- 1) stručno mišljenje i kategorizacija Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu ili Farmaceutskog fakulteta Novi Sad Univerziteta Privredna Akademija u Novom Sadu;
- 2) kvalitativni i kvantitativni sastav dijetetskog proizvoda;
- 3) deklaracija dijetetskog proizvoda odobrena od Farmaceutskog fakulteta;
- 4) ambalaža ili idejno rešenje ambalaže sa slikovnim znakom.

* Dokumentacija se dostavlja u vidu overene fotokopije originala na srpskom jeziku.